

XXX. évfolyam | 2018/2.

HONÉD ALTISZTI

F O L Y Ó I R A T

hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján
Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

Idén tavasszal	2
A „láthatatlanok”	3
JMRC-reloaded	6
A vegyivédelmiek ékköve	8
Mi, medinaiak	10
Altisztté válni	12
Poszter	16
A filmezés „Királyai”	18
A keresztség	20
Haladunk a Zrínyi 2026 program útján	22
Egy fegyver, ami meghódította a világot	23
Életképek	24
A tavasz már itt köszönt a határainkon, avagy az örök lengyel–magyar barátság	26
Altisztek könyvespolca	27
Hadikiállítás 1917	30
Humor	31
Történelmi visszatekintés	32

IDÉN TAVASSZAL

A tavasz a kikelet, a megújulás ideje, amikor a természet hosszú téli álmából ébredve megrázza magát, és lassan, de biztosan borul zöldbe-virágba minden. Jó madár-csicsergésre ébredni, s a sötétség is lassan elengedi szorongató márkából a reggelt, hogy fényárban úszva kezdődjön a nap. Nincs ez másként a Magyar Honvédségben

sem, bár nekünk a tél kicsit hosszúra nyúlt, de a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program elhozta számunkra is a tavaszt. Nehezen induló UAZ-ok és Opelek kerregő hangja helyett az új Vitarák és Toyoták egészséges dorombolása melengeti a szívet, Dongók mellett a Zlin kiképző-repülőgépek is szelik már az eget, és mi ugyan nem zöldbe-virágba, hanem új egyenruhába öltözünk. A juttatásainkat rendezték, joggal érezhetjük, ragyog ránk a nap. Most jó lenni katonának, egy olyan időszakban, amely történelmi jelentőségű és meghatározó a jövőnkre nézve.

Így május elején azonban álljunk meg egy pillanatra, s figyeljünk! Figyeljünk a szokásosnál is jobban a családukra, amely a háttérből segíti azt, hogy csak a hivatásunkra koncentrálhassunk. Köszöntsük az Édesanyánkat, aki életet adott nekünk, köszöntsük feleségünket, aki gyermekeinket hozta világra, és köszöntsük a gyermekeinket, akik önzetlen örömet csempésznek az életünkbe. Az együtt töltött idő bizony drága, és ha épp a határon vagy misszióban szolgálunk, ott tűnik fel ez csak igazán. Becsüljük meg ezt az időt és töltsük tartalmasan, még ha kevesebb is adatik, mint szeretnénk. Keressünk közös programokat, építsünk közös emléktárat, amihez bármikor nyúlhatunk, ha néha kicsit nehéz. Mert néha bizony nehéz. Katonalétünk kihívásokkal teli, nem könnyű a szolgálat, ám mikor esküt tettünk, ezt vállaltuk. Támogassuk egymást, segítsük katonatársainkat, gondoskodjunk alárendeltjeinkről, hogy amikor csak mód nyílik rá, mindenki együtt lehessen szeretteivel, regenerálódhasson, hogy legyen ereje, kitartása akár itthon, akár külföldön ahhoz a nemes hivatáshoz, amit mi, katonák választottunk.

Figyeljünk hát feleségünkre, gyermekeinkre, a családukra, töltsünk velük a szokásosnál is több időt, mert a kiváló stratégia fontos ugyan, de stabil háttérrel nélkül egyetlen háborút sem nyertek még e világon. Ők a mi háttérünk, akik erőt adnak, akik támogatnak, hogy nap nap után harcba indulhassunk, ki-ki a sajátjába.

Tigyi István Zsolt főtörzsszászlós

**A Honvéd Altiszti Folyóirat
a világhálón
www.honvedelem.hu/
kiadványok**

A „LÁTHATATLANOK”

Az elmúlt időszakban előtérbe került a logisztika. Ez részben a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Programnak, részben a ruházati és egyéb anyagok, eszközök nagyléptékű kiadásának köszönhető. A Magyar Honvédség Logisztikai Központ (MH LK) idén ünnepi fennállásának 5. évfordulóját. Az MH LK megalakulása óta számos szervezeti elemmel és funkcióval bővült. Ezek közé tartoznak azok az eddig sok esetben láthatatlan osztályok és részlegek, amelyek nap mint nap a mi érdekeinket szem előtt tartva végzik munkájukat. Mint mindenütt, a logisztika területén is szép számmal dolgoznak olyan szakemberek, szakértők, akiknek a munkájáról nem, vagy csak nagyon keveset tudunk.

A teljesség igénye nélkül tekintsük át a kevésbé ismert szervezeti elemeket.

Az MH LK Kutatási, Fejlesztési Tudományos Szabványosítási Osztály (KFTSZO) munkatársai tulajdonképpen a „jövőnk építik” a fejlesztésekkel, kutatásaikkal. Ezenfelül az ő munkájuk eredménye a több évtizedes hagyománnyal rendelkező Haditechnika című folyóirat is.

Az MH LK Átvételi Osztályon (ÁO) szolgálók a Magyar Honvédségbe bekerülő valamennyi termék, eszköz, felszerelés minőségi ellenőrzését végzik a meghatározott követelmények, műszaki előírások és paraméterek alapján.

A harmadik szervezeti elem az MH LK Hadfelszerelés Vizsgáló Osztály (HVO – Táborfalva). Az osztály tevékenységi körébe tartozó feladatok végrehajtása igazi megszállottságot, szakértelmet és elhivatottságot követel az itt szolgálatot teljesítőktől. Bár pillanatnyi benyomásokat az osztály előtt álló kihívásokról a külső szemlélő is szerezhet, érdemi, hiteles információkat valójában azok tudnak adni, akik a kihívásokkal szembesülnek, vagyis a HVO munkatársai. *Vígh János törzsszázlóst* arra kértem, ossza meg velünk tapasztalatait, élményeit. Az ő gondolatai következnek.

– *Vígh János törzsszázlós* vagyok; 2012-ben kerültem az osztályhoz Tápiószecsőről. Úgy érzem, a kollégáim

Vígh törzsszázlós ma is folyamatosan tanul az „öreg” tisztektől, altisztektől

segítségével gyorsan beilleszkedtem – ezúton is köszönöm nekik –, és azóta is csak gyűjtöm a tapasztalatokat. Van is mit, ugyanis nekem van a legkevesebb szolgálati időm ennél az osztálynál. Ezért is tartom fontosnak az „öreg” tisztektől, altisztektől hallott történetek, tapasztalatok összegyűjtését és a folyamatos tanulást.

Az MH LK HVO Táborfalva, ismertebb, de már nem hivatalos nevén a Lőkísérleti és Vizsgáló Állomás az MH tüzér-, lövész-, műszaki, különleges műveleti katonái számára maga a paradicsom. Ezt a kijelentésemet arra alapozom, hogy az országban egyedülálló tevékenységet folytató bázisról beszélünk. Az objektumban találkozhatunk többféle tüzérségi eszközzel, harckocsival, a kézi fegyverek egyedülálló gyűjteményével (kaliber és típus vonatkozásában egyaránt). Az osztály feladatai közé tartozik a Magyar Honvédségben rendszeresítésre tervezett személyi védőeszközök, kiegészítő páncélzatok, lőszer, robbanóanyagok, fegyverek különféle vizsgálatainak elvégzése. Ilyen irányú feladatokra többször érkezett felkérés a Terrorelhárítási Központtól (TEK) és a rendőrségtől is. Vannak olyan vizsgálatok, tevékenységek, melyeket az osztály dolgozói közösen, együttműködve hajtanak végre a társszervek, illetve a különféle katonai alakulatok szakembereivel. Ezen feladatok résztvevői

osztoznak egymással tapasztalataikban, és ezáltal mindenki gyarapodik szakmai tudásában.

Némi ízelítő az itt folyó tevékenységről. Feladataink közé tartozik például:

- két fémlemez összerobbantása (plattírozás vagy robbantásos fémalakítás);
- földrobbantó töltetek szerkezetének és működésének vizsgálata;
- lövedékek külső és belső ballisztikai paramétereinek mérése (ezek a mérési eredmények fontos információk a mesterlővszerek számára is);
- lőszer, szét- és összeszerelése;
- páncélozott gépjárművek lövedékállóságának ellenőrzése;
- új fegyverek és lőszer, szét- és összeszerelése;
- rendellenesen működő fegyverek vizsgálata (a pontos ténymegállapítással megelőzhető egy jövőbeni baleset, illetve hibás működés);
- lövedékálló mellény vizsgálata (a mellény mindkét felét vizsgálati szabvány által előírt ürméretű és sebességű lövedékkel lövik meg, meghatározott távolságból);
- sisakvizsgálat (szabvány által előírt irányból lövés vagy szúrás);
- szúrás-ellenállóság (szabványnak megfelelő profilú késpengével, meghatározott energiával hajtják végre a szúrást);
- pajzsvizsgálat: ellenállósági teszt, lúgra, savra, hőre és külső fizikai

40 mm-es MK19 gránátvető vizsgálata

behatásra, ez általában vascsővel, baseballütővel, fejszével történik (a fejsze vágóprofilját szabványok határozzák meg).

Több vizsgálat alapkövetelménye, hogy reprodukálható legyen (azonos követelménytámasztás). Ennek a feltételnek precíz eszközök, nagyon pontos mérőműszerek segítségével lehet csak megfelelni (például löpormérés). Az elvégzett vizsgálatok minden esetben azt célozzák, hogy a csapatokhoz, misszióban szolgálatot teljesítő katonákhoz ne kerüljön olyan védőeszköz, fegyver, fegyverzeti anyag, amely nem felel meg a szigorú szabványoknak, illetve biztonsági előírásoknak.

Milyen követelménynek kell megfelelni egy új fegyvernek? Nos, a vizsgálati terv nagyon részletesen tartalmazza a kritériumokat:

- szóráskép-ellenőrzés (három lövéssel történik, 10-10 lövés, a találatoknak egy megadott sugarú körön belül kell elhelyezkedniük a löla-

pon, megadott lövésszámok után ismétlés);

- élettartam-vizsgálat (különböző eszközökhöz a technológiai utasítás szerint 5, 10, 15 ezer lövés);
- poros környezet imitálása (porkamra);
- hideg-meleg működtetés (klimatizálás a megadott hőfokra, majd működtetés);
- ejtés bizonyos magasságból;
- homokolás (speciális homok szórása a fegyverre működés közben, sivatagi körülmények imitálása);
- vizezés (esőztetés);
- rálövés (lőpor nélküli csappantyúzott lőszer betöltése, a csappantyú energiájával lövedék belövése a csőbe, majd ha a következő éles lőszer betöltése és a fegyver zárolása megvalósítható, rálövés a csőben lévő lövedékre).

Ismert, hogy a legnagyobb körülmé-
kintéssel végzett feladatteljesítés köz-
ben is adódhatnak váratlan helyzetek.

Mivel a tesztelésre kerülő fegyverek biztonságos működésének határait keressük, előfordulnak meghibásodások, nem várt események. Ezekre az állomány minden esetben a legjobb tudása szerint igyekszik felkészülni. A szélsőséges körülmények, amelyeket imitálunk, előfordulhatnak a való életben is. Akár pisztolyról, akár egy Gepárd M4 puskáról legyen szó, a katonáknak tudniuk kell, milyen körülmények között használhatják azokat biztonságosan. Egy esetleges meghibásodás után az észrevételekről tájékoztatjuk a gyártót, és a hibás alkatrészt a tervezőmérnökök áttervezik és kicserélik. Az ilyen műszaki probléma csapatnál, misszióban, éles helyzetben több ember életét veszélyeztetné. Ezért fontosak a csapatpróbát megelőző alapos vizsgálatok.

Nem tudom, hallott-e már valaki a HAK 1-es magyar fejlesztésű harckocsiaknáról. Ezt is Táborfalván tesztelték. Erről van egy rövid, érdekes történet. Sok megelőző vizsgálatot követően kezdődött a tesztelés. Egy távirányítású harckocsivontatónak át kellett tolni a kiselejtezett T-55-ös alvázat a HAK 1-es harckocsiakna felett, hogy meg tudják vizsgálni működőképességét és hatékonyságát. A vizsgálat sikerült, azonban nem a gyártó által elvárt eredménnyel. Az akna kísérleti példányai nem feleltek meg a vizsgálatokon. Érdekesség, hogy a fenti távirányító rendszer a mai napig megvan és üzemképes. Annyi változtatás történt, hogy átépítették egy T-55-ös harckocsiba. A számtalan ritka fegyvert és eszközt jól kiegészíti ez az egyedülálló távirányítású harckocsi. Az együttműködés jegyében elvétve pirotechnikai

Pajzs ütészállósági vizsgálata

Repezállósági vizsgálat

M16 gépkarabély „hideg” működtetése

anyagok megsemmisítése is történik az osztálynál. Például felrobbantottak itt több százezer, a rendőrség által lefoglalt petárdát, pirotechnikai anyagot, sőt egy Ural típusú teherautót is. Ezekkel a történetekkel érzékeltetni kívántam, hogy milyen körülmények között dolgozik az osztály és milyen eszköz-igénnyel bír – ezek működtetése néha nem veszélytelen.

A tesztelések, vizsgálatok tapasztalatait minden esetben meg kell osztanunk azokkal a katonákkal, akik használják majd a fegyvereket, eszközöket. Ez többnyire úgy történik, hogy az eszköz vagy fegyver kezelési utasításában rögzítjük a felhasználás lehetőségeit. A tesztelés tulajdonképpen folyamatos, csak később már nem az osztály végzi, hanem az eszközt használó katonák. Ezért a csapatoknál, missziókban összegyűlt tapasztalatokra nagyon nagy szükségünk van. Ezek közé tartoznak azok az észrevételek, jegyzőkönyvek, amelyek egy esetleges „fegyverbalaszt” során keletkeznek. Az információk elemzése, az adott fegyver, eszköz további célirányos vizsgálata segíthet biztonságosabbá tenni a későbbi használatot. Az említett „balesetek” vizsgálata az osztály feladata is. Ezért nagyon fontos, hogy ilyenkor a körülményeket nem megváltoztatva (karbantartás, javítás ne történjen) kerüljön be hozzánk a meghibásodott eszköz. A vizsgálat fő célja a katonák védelme a későbbi eszközhasználat során, és nem a vélt vagy valós felelős megkeresése.

Táborfalva helyőrség optimális otthont ad az MH LK HVO-nak. A település a szolgálati időn túl is rengeteg lehetőséget biztosít az állományoknak. Gyakoriak a családi programok, a rövid távú járóversenyek, melyeknek egyik helyszíne a mintegy 3 km hosszú, úgynevezett Betyárdombi tanösvény.

Az MH LK HVO (LVÁ) Táborfalva működése során történt érdekes eseményekről, történetekről könyvet lehetne írni. Amiről a fentiekben beszámoltam, csak egy kis töredék az objektum életéből. A Lajosbányai István alezredes irányítása alatt álló osztálynál szolgáló tisztek, altisztek és közalkalmazottak a saját szakterületükön mindnyájan profik, ám a végrehajtott feladatok sokrétűsége miatt csak kiváló együttműködéssel, sokszor a kollegialitáson túlmutató emberi kapcsolatokkal biztosítható az a magas szintű munka, amellyel az osztály hozzájárul a Magyar Honvédség professzionális működéséhez. Ahogyan a fent említett másik két osztály esetében, itt is elengedhetetlen a visszacsatolás, a tapasztalatok átadása. Baráth István dandártábornok, a Magyar Honvédség Logisztikai Központ parancsnoka, valamint Lajosbányai István alezredes minden érdeklődő katonai szervezetnek igyekszik lehetőséget adni az együttműködésre. Ennek tökéletes színtere lehet a vezénylőzászlósok által szervezett altiszti fejlesztő foglalkozás.

Sári Zsolt törzszászlós

Fotó: MH LK HVO

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Szabó István altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor főtörzszászlós
Berek Zsolt főtörzszászlós
Bogya Sándor főtörzszászlós
Gervai János főtörzszászlós
Dr. Murinkó Attila ezredes
Négyesi Tibor főtörzszászlós
Soós Lajos főtörzszászlós
Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a
HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Felelős vezető:

Benkóczy Zoltán ügyvezető
Ágazati igazgató: Vigh Mihály
Szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy
Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán
Olvasószerkesztő: Eszes Boldizsár
Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán
Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin
Címlapterv, poszter: Dani Márton
Címlapfotó: Révész Csaba
Poszterfotó: Hanol Gábor
Szerkesztőségi titkár: Szabó Anita
A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355,
fax: 459-5354
e-mail-cím: kisszoltan@armedia.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem
Felelős vezető: Pásztor Zoltán
Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtósövetségnek (EMPA)

JMRC-RELOADED

*Testvér, bármi baj ér; álljuk a harcot.
Küzdj, testvér, sose félj!
Nyíl szálljon, hulljon a vér, én veled
tartok!
Ismeretlen szerző*

A szoros tanrend figyelembevételével, idén is lehetőségük nyílt a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia Kinizsi Pál Altiszti Oktatási Osztály I. éves honvéd altisztjelöltjeinek részt venni a németországi Hohenfelsben működő amerikai kiképzőbázison egy nemzetközi gyakorlaton. A Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj 2014 óta támogatja a grúz hadsereg egy lövészzászlóaljának afganisztáni felkészülését, az Afgán Nemzeti Hadsereget (ANA). Előjárói döntés alapján a régóta várt közös felkészítés megvalósulása volt ez a gyakorlat. A tiszt- és altisztjelöltek második alkalommal gyakorolhatták és mélyíthették el a vezetői blokkban tanultakat külföldi környezetben, szövetséges katonákkal közösen, és ami a legfontosabb, együtt. Hatalmas lehetőség a számukra egymás megismerése azt megelőzően, hogy megkezdénék csapatolgálatukat a honvédség katonai szervezeteinél.

Az elmúlt évhez hasonlóan a gyakorlat szervezését és logisztikai kiszolgálását a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj hajtotta végre. A végrehajtói állomány a katonai oktatási intézményekben tanuló leendő tisztek és altisztek voltak. Az ideiglenes század kísérői és a gyakorlaton az ellenőrző/mentor feladatok ellátói (O/C) a két zászlóaljszintű alegység szakoktatói és kiképzői voltak. Kiutazás előtt az állomány felvételezte a feladat sikeres végrehajtásához szükséges egyéni felszereléseket. A néhány napos elméleti és gyakorlati felkészülés után rendben lezajlott az áttelepülés Németországba. Az amerikai hadsereg Többnemzeti Összhaderőnemi Kiképző Központját (Joint Multinational Readiness Centre – JMRC) Hohenfels város mellett alakították ki. A gyakorlótér szélessége és hosszúsága is több tíz kilométer. A területen az amerikai típusú laktanya mellett található a logisztikai telephely,

a keleti és nyugati előretolt műveleti bázis, valamint tíz, teljesen felépített város. A lakott településeket összekötő utak nyílt mezőkön, dombok között és fenyveseken keresztül kanyarognak. A városok eredetileg a keletnémet települések szerkezeti és építkezési szokásai alapján épültek, segítve a hidegháború alatt a NATO-erők felkészülését. Napjainkban, igazodva a válságövezetek környezetéhez, az amerikai fél – és a velük együtt dolgozó német polgári cég – igyekszik átformálni. Az épületekbe beköltöző alajátzó (diákok és statiszták) öltözkéjükben és viselkedésükben is „odavarázsolják” a konfliktuszónák lakosságát. A magyar lövészszázad parancsnokának, helyettesének és a vezénylőzászlósának egy-egy tisztjelöltet jelöltek ki. A század

ellátórajának tagjai a tiszt- és altisztjelöltek közül kerültek ki. Feladatuk az élelmezési, üzemanyag-, haditechnikai, fegyverzeti és minden más ide tartozó logisztikai ellátás, valamint a híradás biztosítása volt. A három harcoló szakaszt 27-27 fővel állították fel. Összesen 24 db technikai eszköz volt a magyar kontingens birtokában. A szakaszparancsnoki, rajparancsnoki és járművezetői beosztásokat tisztjelöltek, míg a toronylövész és lövész beosztásokat altisztjelöltek látták el. A gyakorlat során a járműállományt a JMRC biztosította. A magyar kontingens gyakorlótéren történő mozgáshoz 20 db, toronnyal felszerelt, valamint 1 db anyagszállító HMMWV M1151A1 típusú taktikai járművet biztosított az amerikai fél. A századparancsnoki, a századparancsnok-helyettesi és az ellátórészleg rendelkezésére álló anyagszállító járművön kívül minden szakasz 6 db páncélcocsi kapott. A hivatásos állomány 3 db páncélcocsi

Parancsnoki eligazítás

A magyar kontingens részére az amerikaiak biztosították a szükséges technikai eszközöket

Emlékfotó Hohenfelsből

csin mozgott és kísérte a hallgatókat minden egyes feladatra.

A következő napokban a hallgatói századdal kiutazó hivatásos állomány vezetésével folytatódott a kiképzés. A felkészítők az MH Altiszti Akadémia Kinizsi Pál Altiszti Oktatási Osztály Lövész Felkészítő Alosztály szakoktatói és az MH Ludovika Zászlóalj kiképző altisztjei voltak. Munkájukat a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának oktatói segítették. Az egynapos zsák összeállítása után a harcászati felszerelés hordmódjait gyakorolták, illetve a fegyverfogásokat egységesítették. A felkészülést a harci konvoj „drilljeinek” elsajátítása, járőrözés, épületharcászat és általános lövészharcászat alkotta, építkezve az egységes alapkiképzésen tanultakra. A magyar alegység számára kijelölt tábor elfoglalása után kezdődött a vezetési rend kialakítása. Egy lövészszázad irányítása műveleti körülmények között a tapasztalattal bíró parancsnokok számára is nagy odafigyelést és komoly

Mit mutat a térkép?

szervezést igényel. Ebben az esetben ezt a tisztjelölteknek kellett megoldaniuk, természetesen szoros felügyelet mellett. A magyarországi képzés minőségét jól jellemzi, hogy a napi élet vezetése, a tábor őrzés-védelme mellett a feladatok rögzítése, valamint a felkészülés és a parancsok kiadása is

zökkenőmentesen történt. A feladatra történő felkészülések, begyakorlások és maga a végrehajtás rávilágított az altisztképzésben tanult fontosságára és időszerűségére. Altisztjelöltjeink, használva a megszerzett ismereteket, minden körülmények között megállták helyüket és biztosították a gyakorlat céljának megvalósulását. Ezt bizonyították az amerikai fél elismerő szavai, melyeket a feladat-végrehajtások alatt intéztek a két katonai szervezet kiképzői felé, valamint az a 10 elismerő oklevél, amelyet a gyakorlat zárásakor adományoztak. Az utolsó napot teljesen kitöltötte az egyéni felszerelések, fegyverek karbantartása és málházása. Másnap reggel megkezdődött az út haza, Magyarországra.

A Hohenfelsben végrehajtott gyakorlat kiváló lehetőség mind a tiszt, mind az altisztjelöltek számára, hogy mielőtt hadnagyok, illetve őrmesterek lesznek, komoly tapasztalatokat gyűjthessenek nemzetközi környezetben. A gyakorlatot a hallgatói állomány kiválóan hajtotta végre, rengeteget tanultak mind a harcászat, mind az angol nyelv gyakorlásának terén, valamint megismerkedtek a más nemzet katonáival való együttműködésben rejlő kihívásokkal. De ami talán a legfontosabb: a leendő altisztek és a leendő tisztek megismerték egymást; a jövő altisztjei megismerkedtek azokkal a katonatársakkal, akik hasonló gondolkodással, mentalitással a felsőfokú képzés során válnak majd a parancsnokaikká. Látni és tapasztalni a katonai vezetőnek tanulókat ismereteit a gyakorlatban, és bajtársi viszonyulásukat az altisztjelöltekhez, megnyugodhatunk: biztos alapon nyugszik a jövő alegységparancsnokainak képzése.

*Balázs Tibor törzsszázlós
Fotó: a szerző felvételei*

A gyakorlatot a hallgatói állomány kiválóan hajtotta végre

A VEGYIVÉDELMIK ÉKKÖVE

A Magyar Honvédség 93. Petőfi Sándor Vegyivédelmi Zászlóalj (MH 93. PSVVZ) 2018-ban is megszervezte és végrehajtotta a *Bíbor Kristály* elnevezésű téli vegyivédelmi gyakorlatot, melyhez idén első alkalommal csatlakozott a Magyar Honvédség Görgei Artúr Vegyivédelmi Információs Központ (MH GAVIK) szakállománya is. A gyakorlatra február 5–23. között került sor. A felkészülést ezt megelőzően Székesfehérváron, február 5–9. között, a Nagy Sándor József laktanyában kialakított gyakorló pályán hajtotta végre az MH 93. PSVVZ, saját állományával. Majd az előkészítést követően február 19–23. között a Magyar Honvédség Bakony Harc kiképző Központ újdörögdi bázisán következett az igazi megméretés, ahol már az MH GAVIK is képviseltette magát. A gyakorlat célja az ABV-felderítő, az ABV-mentesítő és az ABV-mintavevő állomány téli vegyivédelmi szakkiképzésének végrehajtása, a valóságot legjobban megközelítő körülmények között, mérgezőharcanyag-imitációk felhasználásával.

Az előzőekben megfogalmazott cél egybeesik a 2015-ben, az említett két egység által közösen alakított és azóta is így működtetett NATO SIBRCA TEAM (Biológiai Radiológiai és Kémiai Mintavevő és Azonosító Csoport), valamint NATO LABDECON TEAM (Laboratóriumi Mentésítő Csoport) alapvető feladataival. A SIBRCA Team az országhatáron belül vagy külföldön, hazai vagy nemzetközi kötelekek ABV-védelmi támogatását, a radiológiai, vegyi, biológiai minták gyűjtését, helyszíni azonosítását végzi, illetve a begyűjtött ABV-mintákat azonosítására beszállítja egy háttér- (referencia-) laboratóriumba, a minták pontos minőségi és mennyiségi elemzése érdekében. A LABDECON Team támogatja a SIBRCA Team tevékenységét, szükséges esetben és mértékben végrehajtja a személyi állományának, eszközeinek és mintatárolóinak, továbbá a telepíthető laboratóriumok ABV-mentesítését. A kiképzési célok egybeesése lehetővé és egyben indokolttá tette a közös gyakorlat megszervezését.

Bár a két felajánlott és közösen kiállított NATO-csoport a megalakítástól kezdve rendszeresen szervez közös NRF-felkészítéseket és -kiképzéseket, havi szinten tartó képzéseket, és különböző nemzetközi gyakorlatokon is kiemelkedő eredményeket tudhatnak maguk mögött, mégis rendhagyónak és újszerűnek mondható a Bakonyban végrehajtott gyakorlás.

A közös végrehajtás igazi célkitűzése a két egység felépítéséből és működéséből adódó eltérések felmérése, a szemléletmódbeli különbségek közelítése, valamint egymás munkájának megismerése és megértése volt. Nevezetesen arról van szó, hogy az MH GAVIK laboratóriumi körülményekhez szokott szakállománya ízelítőt kaphatott a számára nem mindennapos harcászati és hadműveleti gondolkodásból és végrehajtásból. Az MH 93. PSVVZ SIBRCA- és LABDECON-csoportokba beosztott állománya pedig mind jobban elsajátíthatta a laboratóriumi analízis szempontjából előnyösebb, a laboratóriumi és helyszíni azonosítást egyaránt elősegítő mintavételi eljárásokat.

A gyakorlat során a mintatípusok, a mintavételi eljárások és a különböző mintavételi helyszínek teljes palettáját sikerült felsorakoztatni, gyakran szélsőséges harcászati és időjárási körülmények között. Szeretném kiemelni, hogy a szélsőséges időjárási körülmények miatt nemcsak szakharcászati kiképzést hajtottunk végre, hanem komoly vezetéstechnikai tréninget is.

A gyakorlat ideje alatt hózáporokkal, erős széllel és -10°C -ig terjedő hőmérséklettel kellett megküzdenie a személyi állománynak

Feladat-végrehajtásra készen

Tette mindezt a végrehajtó állomány rendkívül csúszós és gyakran úttalan utakon, folyamatosan rossz látási viszonyok között, komolyabb baleset vagy személyi sérülés nélkül.

A sikeresen végrehajtott szakmai feladatok és harcászati mozzanatok, valamint az előjárói értékelések alapján egy rendkívül tanulságos és tapasztalatokban gazdag, sikeres gyakorláson vagyunk túl. A megszerzett tudás és tapasztalatok alapján csak remélni tudom, hogy a jövőben tradíció válik a közös végrehajtásból és sikerül mind jobban elmélyíteni a két alakulat szakmai és személyes kapcsolatait.

A részt vevő alakulatok katonái közül kérdeztünk meg egy-egy altisztet:

Szávuj Ferenc főtörzsőrmester (MH GAVIK):

– A gyakorlatról személyes tapasztalataim vannak, mert jómagam is tagja lehettem ennek a csapatnak, amely végrehajtotta a gyakorlatot. Jelenlegi beosztásomat tekintve egy vegyi laboratóriumban vagyok technikus, azonban a mai kor megköveteli, hogy ne csak egy adott területnek legyünk mesterei, hanem a saját feladataink mellett egyéb más szakmai terület iránt is érdeklődjünk, vagyis legyünk „multifunkciósok” a seregben. Így kaptam meg a LABDECON TEAM LEADER (labormentesítő csoportparancsnok) beosztást az

A multifunkcionális szakasz mentesítői körletet foglalnak a vegyi-sugárfelderítők biztosítása mellett

NRF-szolgálatban. Az egység feladata a mobil biológiai laboratórium és a SIBCRA-csoport személyi állományának és szakfelszerelésének mentesítése, fertőtlenítése egy esetleges ABV-mintavételezés után. Dióhéjban ennyit a feladataimról, és ugorjunk is vissza a gyakorlat mozzanataira.

Hétfőn dél körül megérkeztünk az újdörögdi táborba. A házigazda megmutatta a fontosabb épületeket, helyiségeket, köztük a szállásunkat és az étkezdét is. Az első napirendi pont az ebéd volt, melyet jóízűen fogyasztottunk el a kb. 7-8 °C hőmérsékletű étkezéskor. A helyiség „melegségéről” a határon megtapasztalt étkezések jutottak eszembe.

Ebéd után elfoglaltuk a szállásunkat. A szobába belépve egy pislákoló olajkályha fogadott minket, amely szépen lassan próbálta felmelegíteni a szoba levegőjét a kiinduló 15 °C-ról valami komfortosabb hőmérsékletre.

16:00. Az MH 93. PSVVZ és a GAVIK állománya felsorakozott, majd ismertették a táborparancsot, valamint a gyakorlat lefolyását. A sorakozót területbejárás követte, amikor is lehetőségünk nyílt a gyakorlóterén a fontosabb helyeket megkeresni és azok koordinátáit feljegyezni. Később, a feladat-végrehajtáskor ezek az információk segítségünkre szolgáltak. Meg kell említenem, hogy a gyakorlatot „Téli tábornak” is nevezik, ezt bizonyítja az is, hogy a gyakorlat ideje alatt valóban a téli időjárás volt a főszerep. Hózáporok, erős szél és kb. -3-tól -10 °C-ig terjedő hőmérséklet jellemezte az időjárást. A gyakorlóteret fehér hótakaró fedte, így az utak felderítése is egy új feladat volt a gépjárművezetők számára, mindamellett, hogy már a terepviszonyok is próbára tették olykor-olykor a sofőrök és emellett a gépjárművek „terepjáró” képességeit is. A „Nyugodtan menjél, Gyula, itt úgyis

elmegy a G Merci, csak kapszold be összerébe” mondat szinte szállóigévé vált, mint ahogy a „Minek járatod az Unimogot, állítsd már le, Gyuri!” kérés is.

A harmadik nap során több alkalommal kellett a mentesítőállomást telepíteni és a mintavételi feladattól a platformra érkező mintavető csoport szakembereit, felszerelését az előírásoknak megfelelően részlegesen vagy teljesen lementesíteni. A mentesítőcsoport 3 főből áll, melyhez az MH 93. PSVVZ 2 főt biztosított. A gyakorlaton volt szerencsém megtapasztalni, hogy a víz 0°C körüli hőmérsékleten valóban megfagy, így a mentesítő-oladatok, melyeknek jelentős része víz, komoly gondokat okozhatnak az alkalmazás során.

E helyütt meg kell említenem a két alakulatnak a gyakorlatban betöltött szerepét. Az MH 93. PSVVZ szakállománya az elsődleges információk megszerzése után ABV-felderítő harcjárművekkel felderíti, monitorozza az ún. szennyezett területet, szükség esetén megjelöli azt. Ezután ezen információk birtokában készítenek egy jelentést, amely az alábbi dolgokat tartalmazza: szennyezett terület nagysága, határai, detektált anyag(ok), koncentráció stb. Ezután a mintavető csoport tagjai, miután ezek az infók rendelkezésre állnak, felkészülnek a mintavételezésre. Összekészítik a szükséges eszközöket, meghatározza a csoportparancsnok a szükséges védőruházatot stb. A mintavétel megkezdése előtt megbeszélést tart a mentesítőhely parancsnokával, hogy például hány főt kell mentesíteni, milyen technikai eszközöket stb. Ezután a mintavető csoport végrehajtja a mintavételt a szabályozásoknak megfelelően, majd a mentesítőállomáson végighaladva fejezi be a tevékenységét. Igazából e lépések sorozata alkotta a gyakorlat mozzanatait.

Személyes tapasztalatként kell említenem: a két alakulat szakemberei gördülékenyen, egymás munkáját segítve hajtották végre a megszabott feladatokat, mindenki a legjobb tudása szerint, a közös cél elérése érdekében. Köszönetemet fejezem ki parancsnokaimnak, hogy lehetőséget biztosítottak a gyakorlaton való részvételemre, és bízom benne, hogy a jövőben újra adódik hasonló lehetőség.

Bartos Viktor őrmester (MH 93. PSVVZ):

– Katonai pályafutásomat 2013 augusztusában kezdtem Szentendrén, a Kinizsi Pál Altiszti Akadémián, honvéd altisztjelöltként. Az akadémiát sikeresen elvégezve beosztást kaptam Székesfehérváron az MH 93. Petőfi Sándor Vegyivédelmi Zászlóaljnál mint ABV-mentesítő rajparancsnok. A beilleszkedésem után sok-sok feladat várt rám, mind az ideiglenes biztonsági határzár védelme, mind vegyivédelmi szakfeladatok gyakorlása terén. 2017 szeptemberében sikerült kijutnom a „Purple Field” elnevezésű gyakorlatra Szlovákiába, ahol éles mérgező harcanyagokkal dolgoztunk.

Számomra azonban az idén februárban végrehajtott Bíbor Kristály gyakorlat volt nagy előrelépés. Már a gyakorlatra való felkészülés is igen izgalmas és érdekes volt. Mikor a gyakorlat megkezdődött és a hosszú menetoszloppal elindultunk az újdörögdi kiképzőbázisra, még nem gondoltuk, hogy a szakfeladatok mellett az igazi téllal is meg kell majd küzdenünk. A gyakorlat másnapján már megközelítőleg térdig érő hóban kezdtük el a komplex feladatok végrehajtását. Eleinte a tereppel ismerkedtünk, majd a zord időjárást próbáltuk a hasznunkra fordítani. Így a kezdeti nehézségeket legyűrtük és a meghatározott feladatokat pontosan, időben tudtuk teljesíteni. A kiképzési napok alatt váratlan helyzetek elé állították a részt vevő állományt, így velük együtt engem is, ami kizökkentett minket a rutinból és több új tapasztalattal gazdagodtunk. Az alakulatnál tartott gyakorlatok számomra és a bajtársaim számára nagyon fontosak, mivel az ilyen hetek/hónapok segítik összekovácsolni az embereket, megtanítani és megszerettetni a vegyivédelmi hivatást.

*Lakatos György törzsszázlós
Fotó: Soltész János törzsszázlós*

MI, MEDINAIK

Medinaiak?! Kik ők? Mivel foglalkoznak? – teheti fel a kérdést az a katona, aki még nem rendelkezik kellő ismerettel a légierőről, az alárendelt alakulatokról, ezek szervezeti struktúráiról. A 2. Gerinc Radar Mérőpont (2GRMP) – melynek állományát csak „medinaiakként” emlegetjük – a Magyar Honvédség 54. Veszprém Radarezred alárendelt alakulataként tevékenykedik egy Tolna megyei kis település, Medina tözsomszédságában.

Rengeteg módja van annak, hogy jellemezzünk, leírjunk egy katonai szervezetet a kívülrőlők számára. A legegyszerűbb talán az lenne, ha minden katona megtehetné, hogy el látogat hozzánk és saját szemével győződik meg a nem mindennapi környezetről, technikai eszközeink sokszínűségéről, a családias légkorról. Egy ilyen vizit többnyire nehezen kivitelezhető, éppen ezért igyekezni fogok, hogy írásomban minél plasztikusabban, mintegy riportszerűen ábrázoljam az olvasó számára a hétköznapiakat.

Jelen dolgozat papírra vetésének napján, szolgálati időm ellenőrzési feladatai közben megálltam a laktanyánk védjegyévé vált radartorony hírközlési erkélyén és körbenéztem. A kilátás ragyogó, így arra gondoltam, kerüljön a látvány leírása a cikk elejére mint bevezető gondolatmenet. Álláspontomról számos tereppont látható. Szabad szemmel kivehetjük a paksi erőművet, a Kelet-Mecsek csúcsait, a Szekszárdi-dombság vonulatait, a környék településeinek templomtornyait, nevezetes épületeit. Ha szerencsénk van és jó az idő, akkor még a barokk stílusú kalocsai főszékesegyház iker-harangtor-

Az egyik épület folyosója

nyai is a látkép részeivé válnak. Gazdag tájkép tárul elénk nap mint nap, amikor a munkavégzésünk során egy rövid időre körültekintünk a Dunántúl határán. Az éjszakai égbolt szépségéről nem is beszélve. Aki ismeri és szereti a csillagképek világát, annak nagyszerű lehetőség adatik, hogy gyönyörködjön a számtalan fénylő égitest ragyogásában és megpróbálja felismerni azokat az alakzatokat, amelyeket eleink beleképzeltek e látványba.

De mi nem érjük be egy pár tíz kilométeres látképpel vagy a csillagok böngészésével: radarberendezéseinknek köszönhetően az országhatárainkon és a felhőkön túl is találunk látnivalót. Alaprendeltetésünk legfontosabb feladata, hogy felderítsük és azonosítsuk a hazánk légtérét haszná-

szakágakkal), valamint a komendáns-, híradó-, javító- és szállítórajok. Egy szóval minden adott, hogy önállóan tudjunk működni a közvetlen előljáró radarezred parancsnokságától elválasztó nagy távolság ellenére is. A jól szervezett munkavégzésnek köszönhetően zökkenőmentesen üzemeltetjük berendezéseinket, biztosítjuk katonáink munkafeltételeit.

A megújult objektum átadási ünnepsége

ló repülőeszközöket és kísérjük azok mozgását. Nem túlzás azt mondani, hogy mi mindent látunk, ami a levegőben történik.

Szervezeti felépítésünk szerint nem hasonlítunk egy hagyományosan vett századszintű alakulat felépítéséhez. Állománytáblánkban megtalálhatóak az általános törzsmunkát támogató szervezeti elemek (parancsnokság, hadművellet, személyügy, pénzügy, ügyvitel stb.) ugyanúgy, mint a radarsoportok (mobil, statikus), a támogatócsoport (általános logisztikai

A pár évvel ezelőtt megvalósult modernizáció nem csak a radartorony épületét érintette. Egy nagy volumenű beruházás következtében a teljes századépület új külsőt és belsőt kapott. Minden iroda új, ergonomikus berendezési tárgyakkal, informatikai eszközökkel lett felszerelve, így a munkakörülményekben már nincs kifogásolnivaló. Korszerűsítésen esett át a konyhaépület és az étkeзде is. Minden körlet új ágyakat, új szekrényeket kapott. A vízszelvények kulturáltak és modernek. Az állomány hamar barátságossá, la-

Vendégek a laktanyában

kájossá tette környezetét. Megjelentek a szobanövények, virágok és egyéni berendezési tárgyak is az irodákban. Sajátjuknak érzik második otthonukat az itt szolgálók, dolgozók. Fontos, hogy így legyen, hiszen alapvetően határozza meg a feladatellátás minőségét az egyén munkához való hozzáállása.

A bevezetett katonai életpályamodell által mind a legénységi, mind az altiszti beosztásokban is lehetőség nyílik a hosszú távú karrierépítésre. Akár közkatonaként, akár őrmesterként kerül be hozzánk az „újjonc”, lehetősége van a folyamatos fejlődésre, szakmai előmenetelre. Könnyen el lehet jutni a – legénységi – radarkezelő beosztásból akár az – altiszti – állomásparancsnoki beosztásig is. Minden a hozzáálláson

Látogatók a radartorony erkélyén

Megérkezett a tavasz Medinára

és az elhivatottságon múlik. A pályakezdő őrmesternek is elérhető cél, hogy szaktechnikus zászlós váljon belőle. Itt mindent a rátermettség, a már említett elhivatottság, a lojalitás és a munkához való alázat határoz meg.

A munkakörnyezeten és az előmeneteli lehetőségeken kívül számos lehetőség adott katonáink előtt, hogy munkájuk mellett fejleszthessék fizikai állóképességüket, szakmai ismereteiket.

Köszönhetően annak, hogy a megye egyetlen katonai alakulata vagyunk, számos társadalmi rendezvényen veszünk részt, ahol a civil lakosság apraja-nagyja megismerheti hagyományainkat, munkánkat, életünket. Részt veszünk toborzóeseményeken, iskolai előadásokon, falunapokon, városi rendezvényeken. Sok város, község veszi fel programjába a katonai életet bemutató előadásainkat, mert fontosnak tartják, hogy a fiatalság megismerje a magyar katonai hagyományokat, értékeket, azok fontosságát.

Véleményem szerint a nemzeti öntudat kialakításában előkelő helyen kell állnia a katonai múlt ismeretének. Szükségszerű, hogy felelevenítsük a nagyobb háborúk, harcok, csaták fontosabb mozzanatait, sorsfordító döntéseit. Be kell mutatni, hogy milyen ember volt Árpád fejedelem, Kossuth, Széchenyi, Petőfi. Meg kell ismertetni, hogy milyen hadvezér volt Attila, Dobó, Damjanich és még sok-sok kiváló stratégia.

Aki itt dolgozik, az hamar egy család – „A medinaiak” – részévé válik. Minden kezdet nehéz, beilleszkedni egy közösségbe nem egyszerű feladat, de ez a kis csapat gyorsan befogadja az új „gyermeket”. Megvan a közös alap, az azonos értékrend és a szakma szeretete, és történjen bármi, kiállunk egymásért, mint jó bajtársak. Az elvárások, a követelmények, a technikai berendezések, a kompetenciák folyamatosan változnak, de mindenki nyitott az új feladatra, az ismeretekre, a modern technológiák megismerésére. A jövő pedig garantálja a fejlődést mind a technikai, mind a szakmai ismeretek terén. Mi mindig készen állunk a kihívásokra, mint ahogy azt Magyarország elvárja, a NATO-szövetség irányelvei megkövetelik tőlünk.

Lucz Richárd zászlós

Fotó: alakulat archív és Zrínyi Média

ALTISZTTÉ VÁLNI

Hogyan lehetünk jó és értékes katonák?

Altisztként szolgálni igenis nagyon nagy megtiszteltetés. Az altiszti beosztás felelősséggel, tekintéllyel és példamutatással jár. Az altiszti beosztásokra tervezett személyeknek, legyenek azok az iskola rendszerű képzést teljesítő vagy altiszti alaptanfolyamot elvégző tapasztalt és jól felkészült legénységi állományú katonák, felelősséggel kell készülniük a kihívásra – nemcsak szakmailag és fizikailag, de mentalitásban, hozzáállásban is. Az altiszti rendfokozat önmagában még nem jelenti azt, hogy viselője egy jó vezető; nem jelenti azt, hogy mindent tudó szakember; nem jelenti azt, hogy már eredendően tekintéllyel rendelkezik. A szükséges ismereteket meg kell tanulni, az elismerést ki kell érdemelni, önmagunknak kell megharcolnunk érte. A tekintélyt csakis fegyelmességgel, következettséggel és felkészültséggel lehet kivívni. Nyújtson segítséget minden altiszt és leendő altiszt számára, hogy elődeink, akik anno a jutasi altisztképző iskolában sajátították el a fortélyokat, hogyan gondolkodtak az altiszti pályáról, az altiszti éretyekről és értékekről.

Elég elővenni a második világháborús visszaemlékezéseket, ahol a túlélők egyértelműen leírták: életben maradásukat annak a tudásnak köszönhetik, amit a jutasi őrmesterek tanítottak. Mert „Rendnek, fegyelmnek kell lennie!” – hangzott sokuktól. Tőlük tanulta meg a jövő altisztje, hogy kell kinéznie egy katonának, mi az, hogy „elvárgólag”, hogyan fogja a fegyverét, hogyan szedje szét, rakja össze, hogyan tisztelegjen, kit nevezünk tisztnek, altisztnek, hogyan mozogjon kötelékben, hogyan, mikor, kinek tisztelegjen. Hisz először meg kell tanulnia engedelmessé válni egy altisztnek, hogy később elvárhassa, neki is engedelmessé válni.

E gondolatot fogalmazta meg Cselényi Béla törzsőrmester a Hogyan viselkedjék a rajparancsnok című írásában.

Bakondi Imre pc. tü. őrmester a Magyar Vitézségi Érem kitüntetettje

„Nagyon sokat hallottunk és olvastunk már arról, hogy jó katonának születni kell. Ez sok esetben fedi is a valóságot. Azonban nézetem szerint azokból az újoncokból is lehet jó és értékes katonát faragni, akiknek csak nagyon kevés érzékük van ahhoz, hogy a katonás magatartást, viselkedést, fellépést és modort rövid idő alatt magukévá tegyék. Mert nézetem szerint elsősorban a rajparancsnokok és a kiképzők ügyességén és rátermettségén múlik, hogy ezekből az újoncokból is jó katonákat faragjunk, kell, hogy a nevelő, illetve a kiképző maga is, ha nem is tökéletes, de annyira katonás legyen, hogy minden nehézség és fáradtság nélkül neveltjeibe ültesse mindazt, amit ő rövid katonai szolgálata alatt már magáévá tett.”²

A gondolat első mondatához egy rövid kiegészítés. Világunk, környezetünk és a technikai fejlődés rohamos változásai igenis mély nyomokat hagynak a hétköznapijainkban. Szinte már elképzelhetetlennek tartjuk életünket számítástechnikai eszközök nélkül. Napjaink fiataljai (Z generáció) szinte már egyé válta/válnak a mobiltelefonokkal és más elektromos „kütyükkel”. Meglátásom szerint (sajnos) kezdik elveszíteni a való, igazi

testközeli kapcsolatukat a környezetükkel és egymással. Ezek a fiatalok képezik a honvédség utánpótlását, ők a potenciális bevonulók, és őket kell felkészítenünk a haza fegyveres szolgálatára, a szent katonai esküben foglaltak maradéktalan betartására. Ez egyre nagyobb kihívást jelent mindenkinek, de kiemelten az altiszti kar számára. Összehasonlítva a korábbi generációkat, jelentős különbségeket fedezhetünk fel. Mi úgy nőttünk fel, hogy rongyos labdát rúgtunk az utca közepén, botokkal és fadarabokkal felfegyverkezve közösen elevenítettük meg a szombat délután a televízióban levetített háborús, kaland- és indiános filmeket. Veszekedés nélkül osztottuk le, ki-kit játszik, ki a jó és ki a gonosz. A legerősebbek minden esetben a főhőst játszották – és a többiek már akkor, gyermeki hódolattal fogadták el a döntéseiket. Ennek megértéséhez és eléréséhez viszont ott kellett lenni, egy csapatban, egy közösségben. A közösségi élet, ami nekünk egykoron megadatott, a mai fiatalok számára a virtuális térben valósul meg. Az igazi emberi és társadalmi kapcsolatok, amelyek közösségi szereplővé válásukhoz elengedhetetlenül fontosak lennének, elhalványodnak.

Félreértés ne essék, nem a múltat szeretném visszasírni, esetleg visszahozni vagy visszahozatni. De a mi generációnk még kisdobos, majd úttörő kötelékben nőtt fel, ami kicsit már „katonásabb” miliőt adott, és belénk ültette a tisztelet, az engedelmesség és az összetartozás fontosságát. A kötelező iskolaköpeny számunkra az egységet és egyenlőséget mintázta. A mai kor fiataljai sajnos már nem tudják átérzeni, nem tudnak teljes mértékben azonosulni ezekkel a fontos „alapkövekkel”, ezek jelentőségét, továbbá pozitív hatásait nem teljes mértékben érzékelik. Ők már valószínűleg nem hallgatják otthon, családi környezetben a sorkatonai szolgálatot tett édesapjuk élménybeszámolóit. Nem valószínű, hogy hozzánk hasonló gyermeki képzelettel tudják elképzelni, milyen is lehet az állandóan mágikusan emlegetett „Bakony”! Milyen érzés is lehetett sátorban aludni, milyen lehetett az állandóan odakozmált legfinomabb

¹ <http://monarchista.blogspot.hu/2011/12/tudja-e-tiszt-ur-hol-van-jutas.html>

² Honvéd Altiszti Folyóirat VI. évfolyam, 1939. január hó 1. szám, 39–41. oldal. Cselényi Béla törzsőrmester írása.

katonai étel, a babgulyás. Mit jelenthetett a hajnali riadó, és a „dobizás” a laktanya kerítésén keresztül. Ezek a számtalanszor elmesélt történetek erősítették meg bennünk a katonai hivatás fontosságát és segítették tétova lépéseinket a katonává válás röögös útján. „*Ha apa kibírta, én is ki fogom bírni, hiszen nem csalódhat bennem!*” Ezeknek a belső érzelmeknek a megteremtése, beágyazása és elmélyítése a gondolkodásban napjaink egyik legnagyobb kihívása számunkra. Ezért ró hatalmas feladatot a rajparancsnoki állomány részére a parancsnoki tekintély megteremtése, kivívása és megtartása, mint ahogy olvasható a Honvéd Altiszti Folyóirat már idézett 1939-es számában: „*Ahol a rajparancsnoknak tekintélye van, ott fegyelem és rend uralkodik!*”

Altisztek a második világháborúban

A tekintélyt mindenkinek saját magának kell kiharcolnia

Nagyon rossz példa, ha beosztottjainkban kétségek, bizonytalanságok vannak a mi katonai képességeink és képzettségünk vonatkozásában. „*Mindig képezze magát, ezáltal elkerülheti, hogy alárendeltjei sejtsek ingadozásait. Képezze magát annyira, hogy az újoncok részéről bármilyen kérdésre szabatosan, oktatólagosan felvilágosítást tudjon adni. (...) Minden alkalmat ragadjon meg, hogy az ő szép és komoly tudását alárendeltjeibe átplántálja. (...) A rajparancsnok legyen tehát határozott, mert ezzel – ha tudása nem is tökéletes – alárendeltjeit magával tudja rántani. A határozottan kiadott paranccsal már félig nyert ügyünk van.*” Cselényi Béla törzsőrmester fenti szavai majd egy évszázada íródtak, de a mondatok belső tartalmának és

üzeneteinek a mai napig is fontosnak kell lenniük egy vezető beosztásban lévő személy számára, rendfokozattól függetlenül. Sok apró buktatóval mi, altisztek teremtjük meg a tekintélyünk elvesztését: nem megfelelő viselkedéssel, hangnemmel és felesleges szószátyár mondatokkal, jólétesültségünk elvesztésével. Az elvesztett vagy csorbát szenvedett tekintély visszaszerzése még hatalmasabb erőfeszítéseket igényel, mint a megszerzése!

Az altiszti tekintély! Sok szó esett már ennek jelentéséről, fenntartásának módjairól az altiszti pályára történő felkészítésünk és továbbképzéseink során. Célszerűnek tartom megvizsgálni, hogyan kell megóvni és emelni az altiszti tekintélyt a polgári társadalom előtt. Nemrég a vezénylőzászlósi szimpóziumon a Magyar Honvédség Altiszti Akadémiáján egy érdekes gondolatot boncolgattunk. A történelem során bármikor, de még napjainkban is, a civil társadalom képzeletében a katona szó szinte minden esetben a katonatiszttel azonosul. A polgári lakosság sem tudja igazából, ki is az altiszt, mi a feladata, mit csinál, kivel és milyen munkakörrel lehet megfeleltetni a polgári életben. Valljuk meg őszintén, nemcsak a történelmi szokások és hagyományok (a katonatiszti rendfokozat társadalmi ranggal is járt) felelősek az altiszti állomány jelenlegi társadalomban (nem) ismert helyzetért, hanem mi magunk altisztek (tiszthelyettesek) is, a nem megfelelő társadalmi magatartásunk miatt. Előző írásom záró mondataiban egy nagyon fontos gondolatot idéztem arról, hogyan kell altisztként helyesen viselkednünk: „*Készen állsz lelkileg, gyakorlatilag, jellemileg, vagy arcizmaid fegyelmességével, ahogyan tisztelegsz, a pontosságoddal, a fényes cipőddel: szolgálatban éppúgy, mint a szabadidődben? Gondoltál-e már arra, hogy hány csillogó szempár figyel minden mozdulatodat a laktanyaudvartól lakásod ajtajáig?*”³

El kell ismerünk azt a tényt, hogy a mai altiszti karnak különböző iskolai végzettségű tagjai vannak, de az önművelés, az Altiszti Hitvallás és Altiszti Értékek útján az altiszt meg tudja állni a helyét, nemcsak az altiszti karban, hanem a társadalom hasonló

Alap kiképzés '90

rétegeiben is. Az altisztek tudása és műveltsége megegyezik a polgári társadalom középszintjébe tartozó állampolgárokéval. De ennél többet is kell követelnünk magunktól, hiszen a magasabb rendfokozat megkívánja, hogy a katonai tudásunkat vizsgaszerűen, nap mint nap igazoljuk. Ezt a műveltséget sugároznunk kell és a belső katonai tekintélyünkkel párhuzamosan meg is kell mutatnunk.

„*Nem kell tovább eltűnnünk, hogy a polgári társadalom többsége a régi hitben éljen és bennünket az örökké lármás és kevés tudású altisztek lásson. A polgári társadalomban a honvéd altisztet megillető helyet csak úgy érhetjük el és tarthatjuk meg, ha a tévhitben élőket felvilágosítjuk, továbbá nem engedjük meg saját altisztársainknak, hogy bennünket rossz megvilágításba helyezzenek. Az altiszti tekintély megóvására és fenntartására ma szükséges eszköz a polgári társadalommal szemben a kellően alkalmazott felvilágosító munka is. Tehát, ha arra mód és alkalom kínálkozik, tartsa minden honvéd altiszt kötelességének a bajtársi és ezzel a honvéd altiszti tekintély megóvását, mert ezzel a saját tekintélyét is megerősíti*” – olvasható Szakáts István tiszthelyettes Az altiszti tekintély című írásában.⁴

A tekintély megszerzésének egyik alapfeltétele, hogy megértsük, befogadjuk személyiségünkbe és azonosuljunk az altiszti hivatással és kötelességekkel. Korábbi publikációmban utaltam az altisztek nélkülözhetetlenségére. Az altisztek közössége és az altiszti támogató csatorna hasonlóképpen működik a katonai szervezetben, mint az idegpálya az emberi testben: összekötjük az „agyat” a „végtagokkal”. Nem kell orvosnak lennünk, hogy tudjuk és megértsük, milyen hatalmas

3 Honvéd Altiszti Folyóirat, IX. évfolyam, 1942. április hó 4. szám, 61–66. oldal, Bátorkeszi László őrmester írása.

4 Honvéd Altiszti Folyóirat VI. évfolyam, 1939. április hó 4. szám, 86–88. oldal.

és felelősségteljes szerepe van az idegrendszernek. „Ez biztosítja a test életrevaló működését, elősegíti az ember szellemi életét és nyugodt összhangot teremt az erkölcsök terén, a beteg idegzet az emberi szellemi működését megzavarhatja, gyakran meg is bénítja és az erkölcsi életben is zűllést idéz elő.”⁵

Katonai „szentháromság”

A tekintélyünk és kötelességünk alapjait – a korábbi időszakban csak katonai szentháromságként⁶ emlegetett – három katonai erénynek kell képeznie: *önfegyelemnek, kötelességérzetnek, bajtársiasságnak!* „Minden hadseregnek létalapja a fegyelem, minden katonának a legkisebbitől a legmagasabbig, önfegyelmzettnek kell lennie. Fegyelem nélkül nincs katonai erkölcs és nincs ütőképesség. Ezért az altisztek azok, akik elsősorban hivatottak arra, hogy a katonát önfegyelmzettiségre oktassák és neveljék, abban vezessék, és arra felügyeljenek!”⁷

Iskolai tanulmányaink során sokat olvastunk, tanultunk csatákról, városstromokról, kiemelkedő helytállásról és személyes példamutatásról. Ha egy pillanatra megállunk és visszaemlékezünk az akkor olvasott gondolatokra, akkor elsőként az imént említett katonai szentháromság kell hogy megfogalmazódjon bennünk. Gondoljunk csak bele, milyen hatalmas önfegyelem szükségeltetett a csatasorban mozdulatlanul állni és várni a kézitusát, várni a rohamozó lovasságot, vagy éppen várni, mikor fog a közelben becsapódni egy ágyúlövedék. Hogyan kellett és lehetett fenntartani a rendet és küldeni a harcba a katonáinkat? Milyen elkötelezettség kellett nem meghátrálni és elfutni, hanem vállalva egymás mellett, egymást bátorítva állni a sarat minden körülmény között?

Csakis így, ilyen erényekkel lehetett egy ütközetet megnyerni, mint ahogy azt John Keegan⁸ A csata arca című munkájában is részletesen kifejtette.

Tiszthelyettes-hallgatók eskütétele

„A katonát nem juthat ilyen áttekintő és világos képhez az események menetéről. A csatára az ő szemszögéből nézve szélsőségesen változékony fizikai és érzelmi viszonyok közt kerül sor. Előfordulhat, hogy a csatában töltött idő nagy része során ő mindössze szemlélő, aki legfőképpen enyhe nyugtalanságot érez, és az események valamiféle szeszélyéből viszonylag biztonságos lelátóról figyelheti, hogyan harcolnak a többiek. Lehet aztán, hogy egyebet sem lát, mint rögöket, mert a biztonság kedvéért a földre vetette magát és ott lapul – hogy percekig vagy órákig-e, azt nem tudhatja. Érezhet gyors egymásutánban unalmat, izgalmat, haragot, bánatot, zavarodottságot, sőt érezheti akár azt a magasztos érzést is, amelyet bátorságnak nevezünk.”

Keegan az kezdte érdekelni, mit és hogyan tesznek a közkatonák, a tiszthelyettesek és a csapattisztek a katonai mesterség gyakorlása közben, mert a hadtörténetírás addig inkább a királyok és a vezérek háborújára összpontosított. Keegan azt vizsgálja: az adott anyagi (topográfia, haditechnikai, élelmezési, egészségügyi stb.) feltételek mellett mit tehetek és mit nem tehetek meg a katonák, valamint azt, hogy egy adott társadalom milyen hadsereget állít ki.⁹

A feltevés megértéséhez, hogy mit tehetünk meg és mit nem, minden esetben elsősorban a fegyelemre kell gondolnunk. Hiszen a parancsok betartása és betartatása egyik sarkalatos pontja a fegyelemnek. A fegyelem hiánya miatt történtek meg háborús bűnök, kegyetlenkedések és atrocitások. A jövőben ez mindenképpen elkerülendő!

A kötelességérzet a fegyelem testvére – írja Mohácsi Gyula. „Közismert dolog ugyanis, hogy minél nehezebb viszonyok között kell valamely kötelességet teljesíteni, annál több erőbe kerül annak teljesítése. Minthogy az erő forrása mindig a kötelességérzet, ezt úgy is határozhatjuk meg, hogy minél nehezebb viszonyok között kell valamely kötelességet teljesíteni, annál erősebbnek kell lennie a kötelességérzetnek.”¹⁰

Ezért különleges érzés és élmény katonaként szolgálatot teljesíteni. Nemcsak a szent katonai eskü miatt, hanem azért is, mert azon kevés szervezetek egyike vagyunk, ahol a kötelességünket sokszor mégoly nehéz viszonyok között is teljesíteni kell. Gondoljunk a missziós feladatellátás körülményeire, az árvízi védekezésre vagy a gyakorlatok viszontagságaira. Ezekben a feladatokban kell a kötelességérzetnek a vérünkkel válnia, hogy

5 Honvéd Altiszti Folyóirat VI. évfolyam, 1939. május hó 5. szám, 67–71. oldal, Mohácsi Gyula őrmester írása.

6 Uo.

7 Uo.

8 Sir John Keegan (Clapham, Egyesült Királyság, 1934. május 15. – 2012. augusztus 2.) angol hadtörténész. Szakterülete a 20. századi háborúk története, de a prehisztórikus hadviselésről máig bármilyen katonai témával szívesen foglalkozott. Széles körben ismert és elfogadott a szakterületén. Oktatói tevékenysége révén az ismeretterjesztésben olyan tapasztalatokra tett szert, amiket sikeres műveiben kamatoztatott.

9 https://rukkola.hu/konyvek/36408-a_csata_arca (Letöltés időpontja: 2018.04. 01.)

10 Honvéd Altiszti Folyóirat VI. évfolyam, 1939. május hó 5. szám, 67–71. oldal, Mohácsi Gyula őrmester írása.

a legnagyobb veszély pillanatában ösztönszerűen dolgozzon bennünk. Ennek az érzésnek a hiányában nem tudunk maradéktalanul eleget tenni a feladatunknak, nem leszünk képesek elmenni az önfeláldozásig, és ha kell, az eskünk alapján nem tudunk a hazáért bátor szívvel meghalni.

A harmadik fontos dolog a katonai erényeink között a bajtársiasság. Megint csak Mohácsi Gyulát idézem: „A bajtársiasság minden katonára nézve fontos közügy, mert ez a hadsereg hegesztő, összekötő szelleme, azon átfogó érzés, amely a hadsereg minden tagját, a legmagasabbtól a legkisebbig egymás megbecsülésének, szeretetének, támogatásának, felkarolásának közös érzésébe öleli össze és teremti meg a hadseregben a közszellemet és egyetértést. A rideg fegyelem hidegségét a bajtársiasság melegíti fel; a szigorú kötelességteljesítés merevségébe a bajtársiasság ad rugékonyságot. Az első két katonai erényt a harmadik teszi egészé.”¹¹

Kutatásaim során akadtam Mohácsi Gyula őrmester soraira a katonai erényekről.

„– A barátom nem jött vissza a rohamból, Uram. Kérek engedélyt kimenni, és megkeresni őt.

– Nem engedélyezem – mondta a tiszt. – Nem akarom, hogy kockáztasd

az életed egy olyan emberért, aki valószínűleg halott. A katona ennek ellenére kiment, és egy óra múlva maga is halálosan megsebesülve, halott barátjának tetemét cipelve tért vissza. A tiszt dühöngött:

– Mondtam, hogy halott. Most aztán mindkettőt elvesztettem. Mondd, volt annak valami értelme, hogy kimenj, és becipelj egy holttestet?

– Ó, persze, hogy volt, Uram – válaszolta a haldokló. – Amikor megtaláltam, még élt. És azt mondta nekem: »Jack, biztos voltam benne, hogy értem jössz.«¹²

Íme, ezek azok a terhek, amelyek az altiszt vállaira nehezdednek szép hivatása és fontos kötelességei révén. De éppen ezért válogatott emberek az altisztek. De a válogatás nemcsak annyit jelent, hogy talán a legjobban tudjon káromkodni – mint azt ráfogták az altisztre a régi hadseregben –, hanem arra, hogy tudással, szép szóval, ha kell, erős kézzel tudjon oktatni, nevelni, de a fegyelmet és rendet tartani is.¹³

Záró gondolatok

E cikk olvasása után vessünk számot önmagunkkal, keressük és kutassuk önmagunkban a hazaszeretetnek, az erkölcsösségnek, a fegyelmezettységnek, a bajtársiasságnak, a tudásnak

és a gyakorlati tapasztalatnak, az emberismeretnek és mindazoknak a jeles tulajdonságoknak a fokát, amelyeknek minden oktatóban és vezetőben meg kell lenniük. Amit magunkban találtunk, azt fejlesszük nagy igyekezettel, és a hiányainkat pótoljuk, hogy kötelességeinknek híven és becsülettel eleget tudjunk tenni. Ezekkel a gondolatokkal kell minden reggel magunkra öltetnünk az egyenruhánkat és gondoskodni a beosztott állományunkról.

„Ha majd felemelkedünk arra a magaslatra, ahol a legénység, mint mintaképre tekinthet fel, akkor megszerezzi a legénység előtt a tekintélyt, megnyerjük annak bizalmát és ragaszkodását. Ha mindezeknek megfeleltünk, akkor mondhatjuk, hogy a kötelességünknek és hivatásunknak valójában is eleget tettünk, hogy a saját erőnkől tekintélyt, megbecsülést, tiszteletet fogunk kiküzdenni magunknak nemcsak a hadseregben, hanem a társadalomban is. Az olyan hadsereg, amelynek ilyen altiszt-kara van, biztos támasza a nemzetnek és a hazának! (...) Mindezekből végül azt láthatjuk, hogy az altiszt-kar – mint minden testület – tekintélyének és szerencsésének is, önmaga a kovácsa. E nemes küzdelemben azonban az altiszt-kar minden egyes tagjának versenyezve részt kell vennie, hogy így erőnk teljes kifejtésével megvalósíthassuk nemzeti céljainkat!”¹⁴

Befejezésül és összefoglalásul: valójában az altiszt hivatásának valódi lényege, súlya és fontossága az, hogy ő az a személy, aki a legénységgel szoros közösségben él. Ő az, aki első sorban arra hivatott, hogy a legénységet a hazafias és katonai erények, az erkölcs terén oktassa, nevelje, vezesse és felügyeljen rája. Altiszt Hitvallásunk pontosan ezeket a gondolatokat foglalja magában és nyújt támpontot a szolgálatellátásunkhoz: „Honvéd Altiszt vagyok, Hazám védelmezője! Erős hittel, erős akarral szolgálok Nemzetem, mert az erős akarat minden akadályt legyőz, erős akarat csak erős hitből fakad!”

Kollár László törzsszázlós

Fotó: archív

Jutason végzett tiszthelyettesek tablója (1942)

11 Uo.

12 <http://vilagunk.hu/a-baratom-nem-jott-vissza-a-rohambol-uram-szivszorito-tortenet/> (Letöltés időpontja: 2018. 04. 01.)

13 Honvéd Altiszt Folyóirat VI. évfolyam, 1939. május hó 5. szám, 67–71. oldal, Mohácsi Gyula őrmester írása.

14 Uo.

A FILMEZÉS „KIRÁLYAI”

A cím lehetne akár egy Golden Globe-díjátadó bevezető szlogenje is, de valójában két olyan katonát szeretnék bemutatni olvasóinknak, akik a szentesi Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred állományában szolgálnak és szolgálati idejük mellett szabadidejüket a filmezésnek, filmkészítésnek és „drónozásnak” szentelik.

A kisvárdai születésű testvérpár a katonai pályát középiskolai tanulmányaik befejeztével, a családi hagyományt követve, nagypjuk és testvérei nyomdokain haladva választották. Az idősebb testvér, *Király Zoltán zászlós*, az ezred építésvezető főnökségének beosztott zászlósa 1981. május 10-én született Kisvárdán. Általános iskolai tanulmányait a nyíregyházi Vásárhelyi Pál Építőipari és Vízügyi Szakközépiskolában folytatta. Az érettségit követően felvételt nyert a szentendrei Központi Tiszthelyettes Szakképző Iskola műszaki szakára, és 2001-ben mint hivatásos őrmester kezdte meg katonai karrierjét az akkori Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandár 2. Műszaki Zászlóalja Önálló Műszaki Századának állományában mint rajparancsnok. Jelenlegi beosztásba helyezéséig (2016. május 2.) végigjárta az altiszti előmeneteli rendszer összes parancsnoki fokát. Szolgált rajparancsnokként, szakasztisztként és század-vezénylőzászlósként is. Civil és katonai szakképzettsége mellett rátermettsége miatt került az újonnan megalakult építésvezető főnökség állományába. Szakmai tapasztalatait, valamint az Amerikai Egyesült Államokban elvégzett műszaki tanfolyamon (US Marine Corps harci műszaki alaptanfolyam, 2008) szerzett ismereteit is jól tudta kamatoztatni a Magyar Honvédség és az osztrák hadsereg által közösen végrehajtott határ menti műszaki feladatok során.

Műveleti területen minden esetben a műszaki szakmát képviselve teljesített szolgálatot. Első ízben 2002-ben, a szarajevói Butmirban a magyar kontingens táborának alapépítkezésén vett részt. A jelenlegi EUFOR-kontingens konténerei még mindig azon a területen és alapzaton állnak, amit akkor

készített a Magyar Műszaki Század. A következő két missziója Afganisztánba szólította Zoltánt, a Camp Mike Spann táborban települt, német vezetésű műszaki mentorcsoportba. A csoport feladata a helyi Camp Shaheen afgán táborban települt afgán műszaki iskola oktatóinak, kiképzőinek és tanulóinak mentorálása-felkészítése volt. Az afganisztáni misszió nem okozott gondot kollégáinknak: az amerikai képzésben szerzett ismeretei nagyon hasznosnak bizonyultak a feladat végrehajtása során, azt a tananyagot kellett oktatni és mentorálni, amit ő odakint, a „nagy vízen” túl tanult. Segítségére volt a folyamatos nyelvi képzéseknek köszönhető nyelvismerete is (STANAG 3.3.3.3.). Eddigi utolsó misszióját ismét a boszniai táborban töltötte el: a 2014-es tavaszi, Boszniát sújtó hatalmas áradásokban megromlódott hidakat helyreállító hídépítő mentorok előkészítő csoportjába nevezték ki.

Sokoldalú szakmai felkészültségének a hobbija, a filmezés gyakorlása során is nagy hasznát veszi. Kérdésemre, miért választotta ezt a szabadidős tevékenységet, szokásához hűen szüksézszerűen nyilatkozott.

– A videófilmek készítésének világával a testvéremem és egy közeli barátunkon keresztül kerültem kapcsolatba. Jelenleg mindketten a katonai szolgálatot tekintjük elsődlegesnek és csak hobbiszinten foglalkozunk kisfilmek, reklámfilmek készítésével, illetve különböző események rögzítésével, ha időnk engedi.

Számára a család nagyon fontos, és ha teheti, minden idejét kislányával, a kilenc hónapos Kamillával, a kis hercegnővel tölti.

Testvére, *Király Róbert főtorzs-őrmester* 1984. május 12-én született Kisvárdán. Tanulmányait az általános iskola elvégzése után a kisvárdai Besenyei György Gimnáziumban folytatta, és bátyja nyomdokait követve

1. Király Zoltán zászlós
2. Király Róbert torzsőrmester missziós szolgálaton
3. A két testvér mentorként Afganisztánban
4. Amerikai osztálytársakkal

5. A műszaki mentorcsoport Afganisztánban (2011)

6. Víz alatti filmezésre készülve

7. Drónreptetés

2002-ben kezdett a szentendrei Központi Tiszthelyettes Szakképző Iskola műszaki szakán. A sikeres vizsgákat követően, 2003-ban, az akkori MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandár Műszaki Utász Százada 2. szakasz 2. zártelepítő rajának állományában mint rajparancsnok-helyettes kezdte meg katonai pályafutását.

Bátyjához hasonlóan ő is amerikai szakmai tanfolyamra jelentkezett és azt 2007-ben Fort Lee-ben (US Army Water Treatment Specialist Course – víztisztítóspecialista-kiképzés) sikeresen elvégezte. A víztisztító század altisztjeként szinte minden gyakorlaton megfordult, megszerzett szakmai tudását kamatoztatva, bővítve. Részt vett a „Steadfast Jaguar 06” NATO-hadgyakorlaton a Zöld-foki-szigeteken, és 2008-ban az NRF 10 gyakorlaton Hollandiában. Missziós szerepet elsőként az afganisztáni Camp Mike Spann

táborban, az afgán műszaki iskola mentorcsoportjában vállalt. A következő évben az ezred akkori parancsnoka, Nyers József ezredes által vezetett MH NTE-A 6 (Nemzeti Támogató Elem Afganisztán) misszió állományában, a kabuli kihelyezett részleg logisztikusaként vett részt. 2012-ig a víztisztító század beosztott altisztjeként szolgált, amikor úgy döntött, hogy a megszerzett katonai, szakmai ismereteit más területen, egy másik alegységnél kamatoztatja tovább. 2012-ben áthelyezték az ezred alacsonyvízi hídépítő század állományába mint század beosztott altisztet. A STANAG 2.2.2.2. nyelvi végzettségének és polgári iskolai végzettségének köszönhetően felvételt nyert a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Karának műszaki menedzser szakára (jelenleg diplomamunkájának védésére készül).

Róbert az alakulatunknál és a különböző internetes oldalakon egyre

nagyobb nézettséget elérő videófilmjei által került reflektorfénybe. Az ezredünknel 2016-ban első ízben megrendezett honvédelmi táborban forgatott, szerkesztett és publikált videófilmjei hozták meg a szakmai elismertséget számára. A tehetségét, filmjei nagyszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy 2017-ben testvérel együtt meghívták a „Clever Ferret” gyakorlatra, ahol segédkeztek a gyakorlat megfilmesítésében. Munkájukat több alkalommal is elismerték. A két testvér filmes produkcói mind a kollégák, mind az előljárók, mind a civil szakmai közösség körében sikert arattak, azokról több fórumon is elismeréssel nyilatkoztak.

Róbert így beszélt erről: – A videófilm-készítésbe hobbim miatt vontak be. Mintegy 15 éve foglalkozom kisebb-nagyobb megszakításokkal repülőmodellezéssel, -építéssel és repüléssel. Kezdetben hobbi kategóriájú repülőgép- és helikoptermodellekkel rövid légi felvételeket készítettem, majd az idő előrehaladtával és a technikai eszközök fejlődésével már kiváló minőségű légi felvételeket tudtam rögzíteni saját gyártású multikopter repülőeszközökkel. Egy filmgyártásban jártas közeli barát javaslatára kezdtem először légi-, majd a későbbiekben az általa szerzett tapasztalatok és tudás segítségével komplett rövidfilmeket készíteni. Jelenleg, mivel a katonai szolgálat egész embert kíván, inkább hobbiszinten – mondhatni saját magam szórakoztatására, ha időm engedi, a munka, a család, és a tanulmányaim mellett – foglalkozom rövidebb filmekkel, reklámfilmekkel, eseményrögzítésekkel, videóvágási és egyéb filmes feladatokkal.

A főtörzsőrmester a videófilmek szerkesztése, a repülőmodell-eszközök építése és reptetése mellett szenvedélyesen rajong a motorozás iránt is. A terveik között szerepel az idei évben befejezni a BSc-képzést. A kétgyermekes családapa (Noel Róbert 6, Luca Hanna 1,5 éves) szeretne angol STANAG 3.3.3.3. és francia középfokú nyelvizsgát szerezni, valamint a tanulmányait folytatni MSc-szinten. Filmjeik megtekinthetők az Airfotofilm youtube csatornáján.

*Kollár László törzsaszóls
Fotó: Baranyai István őrnagy,
Király Róbert főtörzsőrmester (archív)
és a szerző felvételei*

Jézus Krisztus megkeresztelése

„Meg vagyok keresztelvel!”– ezt a mondatot írta fel Luther Márton élete egyik kétségbeesztő pillanatában a dolgozóasztalára. Ez a mondat arra emlékeztette, hogy Isten őt a kereszttség szentségében mintegy örökbe fogadta, Istené lett, és ahogy Szent Pál apostol írja: „Ha az Isten velünk, ki ellenünk?” Megszámlálhatatlanul sok keresztény ember életének biztos alapja, ha úgy tetszik „erős vára” az, hogy meg van keresztelve. De mi is pontosan a kereszttség? Mi szükség van a megkeresztelkedésre, és mi történik akkor, amikor valaki megkeresztelkedik? Van-e tartós hatása a keresztységnek az ember életére és hivatására – legyen az a hivatás akár a katonai szolgálat? Ebben a rövid cikkben, nem keveset vállalva, ezekre a kérdésekre keresünk gyakorlatias választ.

Mi a kereszttség?

A kereszténység számára a kezdetektől megkérdőjelezhetetlen tekintélyű hagyomány, a világ felekezeti megosztásban élő keresztényei számára egyre szélesebb körben elismert, „ökumenikus” közös alap. Maga Jézus Krisztus rendelte el a következő szavakkal: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetekek el tehát, tegyetek tanítványná minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” (Máté Evangéliuma, 28. fejezet)

A KERESZTSÉG

Ki is Jézus Krisztus, és milyen alapon mondja ezt? A fenti idézet szerint Jézus az az isteni személy, akinek a Teremtő, Atya Isten minden hatalmat átadott – úgy értjük és mondjuk, ő az Úr minden felett. Feltámadása után és mennybemenetele előtti utolsó és egyértelmű rendelkezését idézi Máté evangéliuma arról, hogy a tanítványainak a bűnbánatra, megtérésre hívó evangélium hirdetésével tanítania kell az embereket, és aki a tanítást elfogadja (úgy mondjuk: hisz és bűnbánatot gyakorol), azt a Jézus Krisztustól felhatalmazott személyek – az apostoli szolgálatot ma folytatók, vagyis a lelkészek – megkeresztelik.

A kereszttség szentség, a református Krisztus-hívők úgy mondják, sákramentum. Mindkettő ugyanazt jelenti, vagyis hogy a kereszttség nem csak egy vallásos rítus vagy megbecsült ősi szokás, így a jelentősége messze túlmutat egy befogadó, beavató szertartáson. A kereszttség szentség, mivel a hit által maga Isten cselekszik benne. A keresztységben Isten a gyermekévé fogad, megtisztít a bűntől, a gonosztól (ördögtől), és az üdvösség örökösévé tesz. A kereszttség egyes felekezetekben az ördögnek való ellenmondás, és mindenhol a hitvallás után, a lelki tisztulás jeleként vízzel, háromszori vízbemerítéssel vagy leöntéssel, a Szentlélek befogadásának a jeleként kézrátétellel, és Isten Igéjének egyidejű hirdetésével, az Atya, Fiú, Szentlélek nevében történik. Hogy mi megy végbe pontosan, nehéz racionális érveléssel megértetni. Az apostolok maguk

is, bár egyazon dologról beszélnek, mégis keresik az alkalmas szavakat. János a vízből és a Szentlélekből történő újjászületésként értelmezi, Pál szerint a kereszttség megfürdés az Isten ígében (üdvözítő ígében), valamint – utalva a bemerítés gyakorlatára – úgy is magyarázza, hogy az alámerüléssel Krisztussal együtt merülünk a sírba, hogy abból újjáteremtve támadjunk fel. A kereszttség a lényegét tekintve azt jelenti, hogy közösséget vállalunk Krisztus halálában és feltámadásában, így az örök élet részeseivé válunk. Tehát az üdvösség vonatkozásában a keresztységnek megkerülhetetlen szerepe van. A keresztsegről maga az elrendelő személy, Jézus is csak a hittel összefüggésben beszél: „aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözül” (Márk evangéliuma, 16. fejezet). A keresztseget az apostoli időtől, egészen pontosan pünkösdötől, a Szentlélek kitöltekésésétől kezdve szolgáltatják ki gyermeknek és felnőttnek egyaránt. A kereszttség felvételének elmaradhatatlan előzménye a tanulás, régi nevén „katekumenátus”. A felkészülés egy kerek esztendőig tartott (egy-egy felekezetekben ma is így van). A szentség kiszolgáltatásakor, vagyis a keresztelől mindig elhangzik a hitvallás, amiben a megkeresztelendő élőszóban vallja meg a hitét arról, hogy hisz Jézus Krisztusban. A legrégebbi hitvallásunk, az Apostoli Hitvallás vagy Credo a megkeresztelendők apostoli korban keletkezett hitvallása, amiben a katekumen a három hitágazat szép szavaival vallja meg a Szentháromság egy igaz Istenbe ve-

Az első században a keresztelöket pünkösdkor és vízkeresztkor tartották. A 3–4. századtól a keresztelések ideje fokozatosan áthelyezödütt nagyszombatra. A megkereszteltek a teljes lelki megtisztulás, az új élet jeleként fehér ruhát kaptak és hordtak egy hétig, melyet a húsvétot követö vasárnap, „fehérvasárnap” vetettek le. A megkereszteltek számára, kik „mint újszülöttek” kezdték hívö keresztény életüket, a szülök, keresztyszülök ünnepi lakomát rendeztek. E hagyomány a gyökere a hazai komálás, komatál-ajándékozás, vagy mátkálás néven ismert népszokásnak, ami főként a fiatal lányok szertartásos barátságkötése volt.

A kezdetekkor felnötteket kereszteltek, majd hamar elterjedt a gyermekek csecsemökori keresztelésének a gyakorlata, ahol az újszülött helyett a keresztyszülök az egész gyülekezettel együtt tesznek hitvallást azzal az ígérattal, hogy majd a gyermeket a szülökkel együtt hitben nevelik.

Keresztelő egyenruhában

tett hitét. A keresztség szentségének felvételével a megkeresztelt az Anyaszentegyház tagjává válik. A keresztséggel kezdődő hívő keresztény élet a keresztség továbbható áldásaként naponkénti bűnbánatból és feltámadásból áll. Gyakorlati jelentősége abban van, hogy mivel a keresztség a hívő számára egyszerre újjáteremtés és beöltözés Krisztus testébe, a megkeresztelt (és hívő) ember életvitele lényegileg, minőségileg és annak előnyére változik meg.

Keresztség – új élet – hivatás

A keresztség nem csodaszer, de a hívő ember élete számára gyógyító erő, ami a mai, nehéz kihívásokkal terhes világban is hat. Az érdekek, értékek, nézetek és ideológiák sokféleségében manapság minden relatív, és jellemző a tekintélytől való idegenkedés. A vezérlő elv az egyéni érdek, ami alapján, ha az egyén érdeke úgy kívánja, a cél mindig szentesíti az eszközt, vagyis, majd' mindent lehet. Ugyanakkor kialakult az az életszemlélet, ami szerint az emberi élet akkor eredményes, ha az egyén érdeke teljességgel ki van elégítve. Nem folytatva a sort, belátható, hogy már ez is igen sok konfliktust okoz, hiszen ahány ember, annyi egyéni érdek, és nem lehet mindegyiket maradéktalanul kielégíteni. Például egy sorban nem lehet mindenki az első. A gyakorlati tapasztalat az, hogy az egyéni érdekek versenyének mindig

megvannak a kárvallottjai, hiszen az egyéni cél elérése érdekében minden eszköz megengedett (pl. a munkahelyi „fűrés”, tisztességtelen előny szerzése pl. az adófizetés elmismásolásával stb.). Ahogy fentebb meggondoltuk, a keresztség által a hívő vallást tesz arról, hogy az ő életének most már Ura van, akinek felelősséggel tartozik az életével és a rá bízott javakkal. Van, amit lehet, és van, amit nem. Nem lehet más kárára előnyt szerezni, elferdíteni az igazságot, hanyagul végezni a hivatást, a szolgálatot, vagy pl. bántalmazni a kiszolgáltatókat, a

Vajk megkeresztelése (Benczúr Gyula festménye)

hadifoglyot, mert az egyház Urához és Isten gyermekéhez mindez méltatlan, ebből következően vállalhatatlan, összeegyeztethetetlen a jó renddel, a jó erkölccsel stb. A megkeresztelt és hívő ember számára már nem teher igaz és jó Ura szolgálatába állni, ad absurdum engedelmessé válni, akár önmön érdeke ellenére. A keresztségben a hit által újjászületett ember valóban képes önmagát megtagadva másokat önzetlenül szolgálni, vagy a hivatást mint Istentől kapott feladatot hittel, hűséggel és becsülettel gyakorolni. Még akkor is igaz ez, ha az emberi esendőség miatt az új életben járás sem megy hiba nélkül. A napi élet küzdelmeiben a keresztség arra emlékeztet, hogy bízhatok Istenben, hiszen a megbánásra mindig van elfogadás, bocsánat, és mindig van új kezdet – úgy mondjuk, naponkénti feltámadás. Ez nem csak az egyénnek magának ad új lehetőséget, hanem a „másik embernek”, családtagnak, barátoknak, de ugyanúgy munkatársnak vagy katonai bajtársnak is. „Meg vagyok keresztelve!” Ez egyszerre az Istentől való elfogadottság biztonsága és a felelősségvállalás kötelessége a magam életéért, beleértve a rám bízottakat, a munkámat, így tehát köteles felelősségvállalás másokért, az egész teremtett világot.

A keresztség szentsége nem csodaszer, de az új élet kapuja, és út a másik szentséghez, ami megerősíti a közösséget Istennel és emberrel a bűnbocsánat, a megbékélés által. Ez az oltárszentség vagy más néven úrvacsora (amely már egy másik cikk témája).

*Szabó János főhadnagy,
evangélikus tábori lelkész*

*

A keresztséggel és a hitélettel kapcsolatos valamennyi kérdéssel a Magyar Honvédség dolgozói, a katonák és közvetlen hozzátartozóik keressék a Tábori Lelkészi Szolgálat lelkészeit.

A Protestáns Táborig Püspökség elérhetősége:

(02-2-)21-216 és

06-1-345-0253

HALADUNK A ZRÍNYI 2026 PROGRAM ÚTJÁN

Jelen írás honvédeink ügyességét, szakmai felkészültségét örökíti meg. Szerződéses, hivatásos legénységi katonák és altisztek nem mindennapos feladatot hajtottak végre 2018. március 26-án a megyei jogú város státussal rendelkező Székesfehérváron: a polgármesteri hivattal együttműködésben, a Magyar Honvédség fejlesztését célzó Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program részeként 15 honvéd 15 új multifunkciós Ikarus buszt „vezetett be” a belvárosba és „helyezett el” a polgármesteri hivatal és a püspöki palota által határolt téren. A kezdeményezést meghallva többen aggodalommal tették fel a kérdést: Vajon a város újonnan kialakított úthálózata, a díszvilágítás oszlopai kiállják a próbát a manőver során? Kevesen tettek volna az „igen” tétre.

A 15 kiválasztott gépjárművezető a felkészüléskor azonnal szembesült a manőver összetettségével. Valójában eddig ilyen feladatot nemhogy nem végeztek, de még nem is láttak... A gondos tervezést és alapos felkészülést egy helyszínbemjárás zárta, mely során az Ikarus ügyvezető igazgatója, Horváth János és kollégái maximális együttműködésükéről biztosították a katonákat. A nagy napon – melyet megtisztelt jelenlétével dr. Simicskó István, Magyarország honvédelmi minisztere – láthattuk, hogy szinte az utolsó centiméter közterület is ki lett használva. Talán még egy buszt lehetett volna Alba Regia történelmi belvárosába beerőszkolni, azt is csak cipőhúzó, pontosabban busztuszkoló kanállal. A végrehajtott remek munkát már az előzetes szemle során elismerően összegezte Vargha Tamás parlamenti államtitkár. A gépjárművek mintegy két órán át tartó „beillesztésének” híre hamarosan elterjedt a helyszín környezetében. Ahogy látni lehetett, az óvodákban felfüggesztették a délutáni alvást, és hamarosan gyermekekkel telt meg a tér. Az örömteli pillanokat a Székesfehérvár Helyőrségi Zenekar tovább erősítette az eseményre ösz-

Az előljáró a büszke honvédek között

Generációk találkozása

szeállított repertoárral. Bizony, vitán felüli, hogy Székesfehérvár nemcsak koronázási, de katonaváros is.

A Honvéd Vezérkar főnök és az MH Összhaderőnemi Parancsnokság alárendeltségébe tartozó katonai szervezetektől érkezett honvédek érdemi jutalomként fogadták a miniszterhelyetttel készült közös felvétel lehetőségét. A korszerű, többfunkciós autóbusz már régóta várt technika a Magyar Honvédség működése szempontjából. Nyilvánvaló, hogy ezeken utazva vagy törzseket vezetve, illetve – ha kell, mert a sors ezt hozza – sebesülteket szállítva „2026 irányába” megnyugtató az utunk.

A feladatban részt vevők és katonai szervezeteik: az MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred állományából Szalai Péter főtörzsőrmester, oszlopparancsnok és Huszár Mihály főtörzsőrmester. Az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképzési Pa-

rancsnokság állományából Helt Ferenc és Schrancz Róbert szakaszvezetők, Arató Attila Csaba közalkalmazott. Az MH Légijármű Javítóüzemről Kiss Tibor zászlós, Bognár Zoltán főtörzsőrmester. Az MH Katonai Közlekedési Központból Bujtár Nándor főtörzsőrmester. Az MH 25. Klapka György Lövészdandár és az MH 5. Bocskai István Lövészdandár állományából Szűcs János és Hudácskó Attila szakaszvezetők. Az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezredtől Benkovics Attila szakaszvezető. Az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandárt Cser Kálmán Csaba, Berki Dezső és Dobóczi Gábor főtörzsőrmesterek, Bodor József törzsőrmester, Kárpáti József és Mészáros Zoltán közalkalmazottak képviselték.

Írta és a felvételeket készítette: Dr. Murinkó Attila ezredes (a 15 Ikarus Currus autóbusz székesfehérvári elhelyezésének tervezője és irányítója)

EGY FEGYVER, AMI MEGHÓDÍTOTTA A VILÁGOT

Kalasznyikov szobra
Moszkvában

2017 szeptemberében, a fegyverkészítők napja alkalmából Moszkvában szobrot állítottak Mihail Timofejevics Kalasznyikov altábornagy, a világhírű gépkarabély tervezőjének emlékére – adta hírül az MTI. A szoborkompozíció Kalasznyikov négy méter magas alapzatra felállított ötméteres alakja egy AK–47-est tart a kezében. Az alkotás a hadtörténelmi társaság, a moszkvai önkormányzat és a fejlett technológiájú termékek (köztük fegyverek) exportjára szakosodott állami vállalat kezdeményezésére jött létre.

A szobrot alkotó művész elmondta: „Sokan azt akarták, hogy Kalasznyikov fegyvertelen legyen, de mi úgy csináltuk meg, hogy a szerző úgy tekint a gépkarabélyára, mint egy műalkotásra, mint például egy Stradivari-hegedűre.”

Az orosz kulturális miniszter, aki a hadtörténelmi társaság elnökeként szólalt fel az ünnepségen, azt mondta: Kalasznyikov „az orosz ember legjobb tulajdonságait testesítette meg”, és az általa létrehozott fegyver „Oroszország igazi kulturális brandje”.

A fegyverek exportjára szakosodott állami vállalat vezetője szerint a Kalasznyikov-féle automata fegyver „a megbízhatóság jelképeként” marad fenn a történelemben, és arra biztatta az ifjú nemzedéket, hogy „kövessék az ügy és a haza iránti önzetlen odaadásnak” azt

A világhírű fegyverkonstruktőrt bélyegen is megörökítették

a példáját, amit a fegyverkonstruktőr képviselt. Az altábornagyi rendfokozattal rendelkező, számos magas hazai és külföldi kitüntetéssel elismert konstruktőr 2013-ban, 94 évesen hunyt el. Katonai tiszteletadás mellett helyezték végső nyugalomra az Oroszországi Föderáció katonai temetőjében, a Moszkva környéki (Mityicsi) település közelében. Utolsó útjára az általa tervezett fegyverből leadott díszlövéssekkel kísérték. Az elhunyt konstruktőrre emlékezve az orosz posta 2014-ben bélyeget adott ki róla.

A fegyvertervező 80 éves koráig dolgozott a Moszkvától 1129 kilométerre északkeletre lévő izsevszki fegyvergyárban, az Izsmasban. Az idővel egy másik céget is magába olvasztó fegyvergyártó egyesülést Kalasznyikov-konzernnek nevezték el. A nevet viselő vállalat a lőfegyverek mellett ma már fejlett elektronikájú hadfelszelést és vodkát is gyárt, sőt szabadidő- és sportruházatot is.

A Kalasznyikov által 1947-re kifejlesztett gépkarabélyt 1949-ben kezdték sorozatban gyártani. A hadseregben 1949-től rendszeresítették. Első éles harci alkalmazására 1956. november elején, Magyarországon került sor, amikor a szovjet hadsereg bevonult hazánkba a forradalom leverésére.

A Kalasznyikov-gépkarabély olyan márkanév a földön, amit egyetlen idegen nyelvre sem kell lefordítani, hisz majdnem mindenhol ismerik. A második világháborút követően az egykori Szovjetunióból származó hadiipari termék az elmúlt fél évszázadban meghódította a világot. Földünk több mint 96 országának fegyveres erőiben használják ezt a kézfegyvert. Ha valahol kitör egy konfliktus, valamelyik harcoló félnél, nemritkán mindkettőnél megtaláljuk a Kalasznyikov-fegyvereket.

Miért aratott ekkora világsikert a Kalasznyikov? Az ok az egyszerűségében, a megbízhatóságában és a könnyű kezelhetőségében rejlik. Márpedig a katonának éppen erre van a legnagyobb szüksége, és nem egy bonyolult szerkezetű kézfegyverre. Eugene Stoner, a híres amerikai M–16-os gépkarabély feltalálója személyesen mondta Mihail Timofejevics Kalasznyikovnak, hogy gépkarabélyja a modern hadviselés legmegbízhatóbb kézfegyvere. Szakértők szerint a jelenlegi változatok még 2030-ban is hadrendben lesznek. Kalasznyikov fegyvere hihetetlen népszerűséggel bír az egész világon. Több mint 100 millió darabot gyártottak belőle, ebbe a számba egyaránt beletartoznak a hivatalosan előállított és a licenc nélküli kalózpéldányok is.

Amikor az idős fegyvertervezőtől megkérdezték, nem zavarja-e, hogy az általa tervezett fegyverek igencsak népszerűek a bűnözők és a terroristák köreiből is, így válaszolt: „Szeretném aláhúzni, a gépkarabélyomat a hazám védelmére terveztem. Abban, hogy a fegyvert az egész világon ellenőrzés nélkül használják, a politikusok a vétekesek...”

Surányi Barnabás zászlós

Kalasznyikov-motívum a mozambiki zászlóban

ÉLETKÉPEK

Általános híradókiképzés
a 43-asnál
Révész Csaba

Vegyimentesítés begyakor-
lása
Soltész János törzszászlós

Mi-24-emlékmű telepítése
Szolnokon
Tigyi István Zsolt
főtörzszászlós

Amerikai hét a ketteseknél
Csajbók József főhadnagy

A TAVASZ MÁR ITT KÖSZÖNT A HATÁRAINKON, AVAGY AZ ÖRÖK LENGYEL–MAGYAR BARÁTSÁG

A határok biztonsága, gondos felügyelete és őrzése napjainkban is igen fontos. Ez a pillanatfelvétel a Honvéd Altiszti Folyóirat (HAF) folyamatos utazása során, az egyik lehetséges balkáni migrációs útvonalon, Macedó-

nia és Koszovó között található Han-i Elezit (szerbül: Jankovič tábornok) közigazgatási területén készült. A KFOR-misszióban szolgáló magyar és lengyel altisztek hitelesen igazolják, hogy magyar és lengyel tényleg két jó barát, az országainktól oly messze is. Palugyai Tamás törzsőrmester és a lengyel haderő Összekötő és Megfigyelő Csoportjának (Liaison and Monitoring Team, LMT) altiszteje – mondhatjuk – egy rutin járőrözésen magukkal vitték a HAF egyik korábbi számát, amivel reményeink szerint a történelmi távlatokra visszanyúló barátság tovább erősíthető.

A magyarok és a lengyelek kapcsolata igen erős volt a történelem folyamán, egészen az Árpád-kortól napjainkig. A szoros kapcsolatokat egy mondás is megerősíti: *Lengyel, magyar – két jó barát, együtt harcol, s issza borát.* (Polak, Węgier, dwa

bratanki, i do szabli, i do szklanki.) A magyarországi lengyelség – egyúttal a lengyel és magyar nemzet – történetének legjelentősebb és legfényesebb fejezetei közé tartozik az 1848–49-es forradalom és szabadságharc, amelyben Bem József és Henryk Dembiński tábornokkal az élen több ezer lengyel tiszt és közkatona vett részt. A *lengyel–magyar barátság napjának* története 2006. március 24-éig nyúlik vissza, amikor Lech Kaczyński lengyel és Sólyom László magyar köztársasági elnök Győrben aláírták a győri nyilatkozatot, valamint átadták a lengyel–magyar barátság első köztéri emlékművét. A magyar Országgyűlés 2007. március 12-én, a lengyel Szejm március 16-án nyilvánította határozatban ünnepnapnak március 23-át, a lengyel–magyar barátság napját.

Szöveg és kép:
dr. Murinkó Attila ezredes

IF YOU ARE LOOKING FOR A REAL CHALLENGE!
12 kilometers • 33 obstacles • max. 250 participants
ARE YOU READY?

MSR
MILITARY SURVIVAL RUN

HA EGY VALÓDI KIHÍVÁST KERESSEL!
12 kilométer • 33 akadály • max. 250 résztvevő
KÉSZEN ÁLLSZ?

WWW.SURVIVALRUN.HU

16.05. MILITARY EDITION 26.05. OPEN

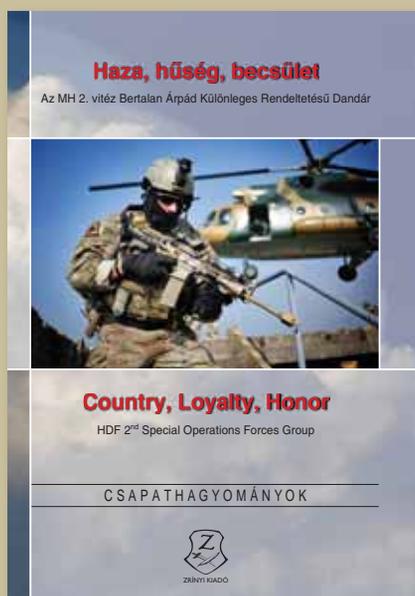
2018

05.16. MILITARY EDITION 05.26. OPEN

ALTISZTEK KÖNYVESPOLCA

Haza, hűség, becsület

Az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár

A magyar különleges műveleti erők 2009 óta vesznek részt NATO-, EU- és koalíciós műveletekben. Feladatrendszerük teljes skáláján, aktív és passzív harccselekmények során komoly tapasztalatokat és elvitathatatlan érdemeket szereztek. A különleges erők nemzetközi környezetben, kezdetben amerikai katonákkal közösen, majd önállóan is helytálltak: a magyar Különleges Műveleti Kontingens vezető nemzetként négy tartomány különleges műveleti erőit vezette fél éven keresztül Afganisztán legveszélyesebb, keleti régiójában. Ugyanakkor a közelmúlt és a jelen határ menti feladatai során a speciális rendőri erőkkel közösen itthon is aktív és hatékony részesei voltak a tömeges migráció okozta kihívások kezelésének.

Az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Ezred 2016-os megalakításával, majd 2017-es dandárrá alakításával új távlatok nyíltak meg a képességfejlesztésben, amely a közeljövőben is folytatódik. Az elmúlt bő tíz év munkája és eredményei bizonyították, hogy kiváló szakértelemmel és hozzáállással nem pusztán csak új lehetőségeket vagyunk képesek megteremteni, hanem elévülhetetlen érdemeket is tudunk szerezni hazánk biztonsága érdekében, és a nemzetközi szerepvállalás során.

*Dr. Benkő Tibor vezérezredes
(részlet az előszóból)*

Ahhoz, hogy valaki „különlegessé” váljék, minden téren átlag feletti teljesítőképesség szükséges, ezért kijelenthető, hogy a magyar különleges erőknél szolgálatot teljesítő katonák a honvédség legjobbjai közül kerülnek ki.

A tény, hogy a magyar különleges erők az elmúlt években szakmai tudásukkal kivívták a hazai és nemzetközi szakma tiszteletét és elismerését, a Magyar Honvédség és Magyarország számára büszkeséget jelent.

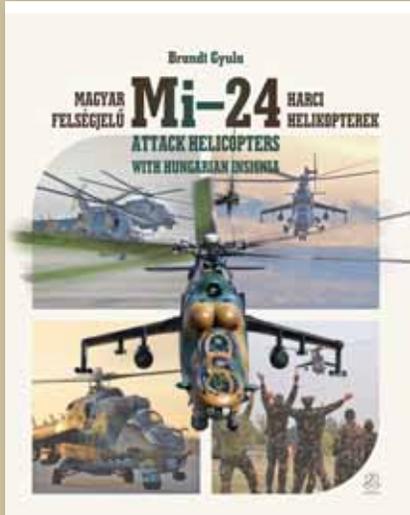
Figyelemmel kísérve a modern világ hadviselésében bekövetkező változásokat, az úgynevezett hibrid, vagy új generációs hadviselés előtérbe kerülését, a terrorizmus térnyerését, a hirte-

len fellángoló, vagy évek óta húzódó konfliktushelyzeteket és az ezzel összefüggő békeműveleti feladatokat, úgy gondolom, hogy ezek megoldásához a különleges műveleti katonákra egyre nagyobb szükség lesz. A Magyar Honvédség legdinamikusabban fejlődő alakulata, az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár katonáira számtalan megmérettetés és feladat vár a jövőben. Ehhez kívánok az alakulat állományának sok sikert, erőt, egészséget!

*Huszár János altábornagy
(részlet a kötethez írt köszöntőből)*

Zrínyi Kiadó, 2017
Csapathagyományok sorozat
Sorozatszerkesztő: Isaszegi János ny. vezérőrnagy
Kétnyelvű, magyar–angol kiadás

Brandt Gyula Magyar felségjelű Mi-24 harci helikopterek

Ellenfelei okkal félték, alkalmazói büszkén használták...Tömören így jellemezhető a Mi-24-es harci helikopter, mely korunknak igazi csúcstechnikája, mely eddigi története során igazi legendává vált. Egy olyan albumot vehet kezébe az olvasó, amely méltó módon mutatja be a Mi-24-es harci helikopter magyarországi alkalmazását. A kiadvány a magyar katonák szemével láttatja a Mi-24-es helikoptertípust, annak mindennapjait és magyarországi alkalmazását.

Az 1972. decemberi hadnaggyá avatásomtól kezdődően a Veszprém melletti szentkirályszabadjai katonai repülőtéren teljesítettem hajózásszolgálatot az alakulat 2004-es felszámolásáig. Bár ez alatt a 32 év alatt jómagam mindvégig szállítóhelikopteren repültem különböző beosztásokban, mégis részese, tanúja lehettem a Mi-24 harci helikopterek hadrendbe állításának, hadra foghatóságuk fejlődésének.

Jól emlékszem arra a forró júliusi délutánra, amikor izgatottan vártuk az első négy gép megérkezését. A távolból egyre erősödő – a Mi-8 hangjához hasonló, de mégis más – rotorzaj hallatszott, majd megjelent az első „Huszonnégyes” sziluett, besorolva a repülőtéren légterébe. Leszállás után előttünk gurultak a kijelölt állóhelyeikre, így aztán közelebről is láthattuk, érezhettük mindazt, amit a különböző repülő szaklapok fényképei nem adhattak vissza: azokat az ívelő, erő sugárzó formákat, a vadászgépekre jellemző pilótakabint, a fegyverzet hordozására szolgáló csonka, kissé lelógó szárnyakat, az erős, masszív faroktartót,

A Magyar Honvédség temérdek tapasztalattal és felejthetetlen történetekkel rendelkezik a Mi-24-es helikoptertípus üzemeltetése terén, mivel a közel félszáz harci helikopter több mint három évtizeden keresztül teljesített és teljesít szolgálatot Magyarországon. A típus hazai története az eltelt idő és a vitathatatlan népszerűsége alapján nem szűkölködik olyan történetekben, amelyeknek joggal van helye ebben az albumban.

A híressé vált látványos bemutatók, mozgalmas és eredményes hazai, valamint nemzetközi gyakorlatok egyaránt színesítették a típus pályafutását a szolgálat eddigi éve alatt. A Mi-24-es helikoptereink népszerűségét és magyar személyzetének irigylésre méltó szaktudását bizonyították mindazok a légi bemutatók, amelyek igazi sztárokká tették őket. II. János Pál pápa magyarországi látogatása során testőrként vigyáztak a levegőben az egyházfő biztonságára. A magyar helikopter igazi harci keménységét a mozivászon is bizonyította, Bruce Willis „Die Hard” című akciófilmjének ötödik epizódjában.

A „sztárok világa” mellett a típus a hétköznapi fontos szereplőjeként is megállja helyét. Az árvíz elleni védeke-

zés a szállítóhelikopterek minden erejét lekötötte a gátaknál, így a Mi-24-es helikopter látta el a légi kutató-mentő szolgálat feladatait. Az országunk déli határainál zajló balkáni konfliktus folyamatos határvédelmi készenlélet követelt meg a típustól, de speciális képességeként vegyi-sugárfelderítésre is bevethető.

A Mi-24-es helikoptertípus első és valós harci bevetéseit az orosz–afgán konfliktusban élte át, ahol a harci eszköz megalapozta a világszerte elismert félelmetes hírnevét. Folyamatosan változó világunk különös fintora, hogy harminc év múltán ugyanez a típus adja a jelenlegi afgán légierő harcihelikopter-flottájának gerincét. Büszkén mondhatjuk, hogy a hányatott történelmi ország megújuló hadseregében, a légierőben szolgálók felkészítésében a magyar szakemberek – hajózók és műszakiak egyaránt – meghatározó szerepet vállaltak. A magyar szakemberek gárdája éveken keresztül oktatta az afgán pilótákat és a műszaki személyzeteket a Mi-24-es helikopterek üzemeltetésére, valamint kiszolgálására.

*Dr. Orosz Zoltán
altábornagy*

(részlet a kötethez írt ajánlásból)

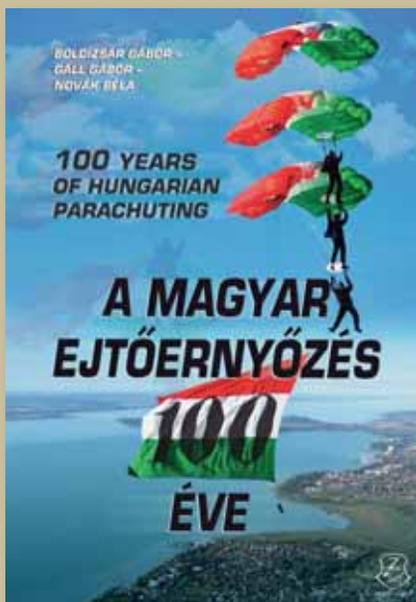
a sokkal gyorsabb forgószárnyat, az általa keltett tomboló légörvényt, a hajtóművek sivító hangját, az elégett kerozin illatát.

Emlékszem a hamarosan megkezdődő közös kiképzési repülések hangulatára, az egyre intenzívebb manőverek látványára, a harc kiképzés előrehaladására, az első lövészetek tapasztalataira és a folytatódó technikai fejlesztésre, a növekvő gépszámra, az új alegységek szervezésére, megalakulására. A reptér teljes hosszában két sorban foglaltak voltak az állóhelyek: a „Minyók” mellett 40 „Huszonnégyes” terhelte a betonkockákat!

Sokat repültünk. Volt olyan év, amikor az alakulat által 22 540 felszállással teljesített 10 150 órából több mint 6000-et a „harciak” mondhattak magukénak. Nem feledem azokat a gyakorlatokat, amikor századkötelékünk mellett, előtte, mögötte, alatta, felette ott voltak a harci helikopterek, biztonságot sugározva, védelmet adva nekünk harc feladatunk sikeres teljesítésében.

*Brandt Gyula nyugállományú őrnagy,
Mi-8/17 helikoptervezető, a kötet szerzője*

Boldizsár Gábor–Gáll Gábor–Novák Béla A magyar ejtőernyőzés 100 éve

Az idén 100 éves magyar ejtőernyőzésről már számos kiváló szakmunka született, ám ezek egy-egy részterületre fókuszáltak. Jelen könyv szerzői arra törekedtek, hogy átfogó képet adjanak a hazai ejtőernyőzés történetéről. A kezdeti lépésektől napjainkig kísérelhetjük figyelemmel a bejárt utat, mely bővelkedett kiemelkedő teljesítményekben, olykor pedig fájdalmas tragédiák árnyékolták be.

A fejlődés nem volt mindig töretlen, gyakran szakították meg a történelem nagy földmozgásai, a megtorpanásokat azonban mindig talpra állás követte. A trianoni békediktátum repülést korlátozó passzusai miatt az 1930-as évek második felétől szinte a semmiből kellett létrehozni azt az egységet, amely a katonai ejtőernyőzés magja lett. E munkában oroszánrészt vállalt a legendás parancsnok, Bertalan Árpád, akinek elvesztése a veszprémi katasztrófában súlyos csapást jelentett, ám az ejtőernyősök továbbhaladtak az általa kitaposott úton, és a honvédség egyik legütőképesebb alakulatává váltak.

A kötet ezt az évszázados folyamatot mutatja be gazdag képanyaggal, melyek közül néhányat még nem láthatott a nagyközönség. A kényelvű kiadás pedig lehetővé teszi, hogy a külföldi érdeklődők is megismerkedhessenek a magyar ejtőernyőzés múltjával, jelenével, és osztozzanak velünk a centenáriumi örömeiben.

*

Az ejtőernyős katonák és alakulatok a világ minden hadseregében kitűnnek felkészültségükkel, fegyelmezettségükkel, hozzáértésükkel, bátorságukkal és kitartásukkal! Az a bajtársiasság, bajtársi szellem, ami ezeket a katonákat és alakulatokat jellemzi, tette és teszi lehetővé azokat a kiemelkedő teljesítményeket, amelyekkel mind a kiképzés, mind a harcfeleltetés során, napjainkban is szembe kell nézni.

*Részlet dr. Boda József nb. vezérőrnagynak
(egykori mélységi felderítő és aranykoszorús ejtőernyős tiszttől)
a kötethez írt utószavából*

HADIKIÁLLÍTÁS 1917

Az első világháborúban már nagyon fontosnak tartották a háborús propagandát, amelynek jegyében ún. hadikiállításokat rendeztek, amelyeken bemutatták a hátszónak a harctéri életet – természetesen erősen megszépítve. Már 1915-ben Pasaréten lövészárkot ástak, ahol délelőtt gyakorlatoztak, délután gulyásagyút, tábori pékműhelyt állítottak fel, katonazene szólt, este tűzijáték és fényszórók szórazottatták a belépődíjat megfizetőket.

Ennél sokkal nagyobb és érdekesebb volt a Margitszigeten 1917 szeptemberében József főherceg kezdeményezésére megnyílt Hadikiállítás, amelynek fővédnöke Zita királyné, szervezője Bartha Albert alezredes, későbbi hadügyminiszter volt, az építész Medgyaszay István, akkor népfelkelő főhadnagy, aki a magyaros szecesszió képviselőjeként és szakíróként volt országosan ismert. Öccse, Gyula részt vett az 1916-os lemergi hadikiállítás létrehozásában, amelynek lebontott anyagát – és természetesen tapasztalatait – felhasználták a Margitszigeten. Volt zenepavilon, műcsarnok, nemzeti pantheon – utóbbit a Gellérthegy szerették volna véglegesíteni, de erre nem került sor.

A főpavilon favázra szerelt deszkából, kátránypapír borítással készült, bent bunker, harcálláspont, gép-

puska- és figyelőállás, fedett futóárok, segélyhelybelső látható, lehetőleg hiteles, a frontról hozott anyagokkal, tárgyakkal berendezve. Még a faanyag is elfoglalt orosz erdők nyírfája volt, az építményeken katonák és orosz foglyok dolgoztak. József főherceg relikviái négy vitrint töltöttek meg, átlótt sapkája és köpenye mellett orosz katonák által húsvéti ajándékkul küldött tojás és kalács látható. Kedvenc alakulata, a 24. tábori vadászszázalaj is kapott egy kiállítási termet. Saját pavilonja volt a Vöröskeresztnek, az elfoglalt Szerbia katonai főkormányzóságának és a Keleti Kereskedelmi Akadémiának, utóbbi „tatar kioszkja” az orosz hadseregben szolgáló nemzetiségi hadifoglyok néprajzi jellegű kiállítása volt. Tábori posta működött, bélyeget adtak ki.

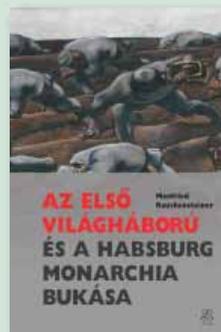
Persze a látogatók zömét nem ezek vonzották, hanem a fegyverek és a „frontérdekességek”, mint a géppuskalövedék által fűrészelt fatörzs vagy a német hadvezetőségtől kapott „páncélos automobil”, az első tank Magyarországon, amely külön uszályon állt a Dunán, súlya miatt nem merték utcán szállítani (azóta a pesti utcák sok tankot elviseltek!). Voltak makettek: kápolna, híd, repülőhangár, ember- és lókorház és mások. Sok festmény, szobor és fénykép a magyar katonák hőstetteiről.

Mai kifejezéssel a kiállítás interaktív volt – a látogatók megtapinthaták a tárgyakat, felmászhattak az ágyúkra, a „játsszóházban” a gyerekek fapuskákat készíthettek, bemutatót tartottak frontkutyákkal, oszlophoz kötözött olasz egyenruhás bábuk felé startolt a rajvonal szerű futóverseny, az győzött, aki leghamarább döfte szuronyát a figurába. Volt mozi és természetesen étterem is.

A Hadikiállítást hivatalosan nem zárták be a háború végén, de anyagát a forradalmak alatt nagyrészt széthordták, később sok anyag a Hadtörténelmi Múzeumba került. Ma már csak a korabeli sajtó beszámolóit – Móricz Zsigmond és Krúdy is meglátogatta – idézik fel a nagyszabású „haditárlatot”.

Róbert Péter történész

Manfried Rauchensteiner Az első világháború és a Habsburg Monarchia bukása

Manfried Rauchensteiner neve sokak számára ismerősen cseng: nemzetközileg is jól ismert osztrák hadtörténész, 2005-ig a bécsi Hadtörténelmi Múzeum igazgatója, a Bécsi Egyetem Osztrák Történelem Tanszékének professzora, aki az elmúlt öt évtizedben a Habsburg Birodalom, valamint Ausztria történelmének fontos fordulópontjait kutatta és dolgozta fel több alapmunkának számító kötetben. *Az első világháború és a Habsburg Monarchia bukása* című kötetet nemcsak jelentős terjedelme (950 oldal), hanem alapvetően új szemlélete emeli az elmúlt húsz esztendő során a Nagy Háborúról megjelent művek fölébe. Az első nagy világégés katonai eseménytörténete csupán a vázat adja ezen időszak politikai, gazdasági és a társadalmi vonatkozásainak (pl. a háborús kormányok által hozott intézkedések, a háborús hátszónag helyzetének, az iparszerű háborút kiszolgáló hadigazdaságnak) a vizsgálatához.

A némi túlzással az első világháború közép-európai enciklopédiájának tartható művet gazdag archív fényképanyag egészíti ki, amelyhez Rauchensteiner képaláírások formájában minden esetben bő magyarázattal is szolgál. A kötet végén található, igen impozáns hivatkozott jegyzetapparátust, felhasznált forrás- és irodalomjegyzéket fellapozva rögtön szemünkbe ötlük, hogy a szerző az európai történet- és a hadtudomány legújabb kutatási eredményeit (a témáról angol, német, francia és olasz nyelven megjelent könyvészeti anyagot, továbbá számos európai levéltár dokumentumait) is felhasználta a mű megírásához.

Részlet Balla Tibornak a kötetéről írt recenziójából (Honvédségi Szemle, 2017/5.)

Zrínyi Kiadó, Budapest, 2017

HUMOR

A tudás hatalom

A második világháborúban bevetésre indul egy bombázórepülő. A pilóta felszállás előtt előhúzza egy 38-as pisztolyt és odaszól a navigátornak:

- Tudod, ez mire való?
- Nem, mire? – kérdezi a navigátor.
- Azoknak a navigátoroknak tartogatom, akik miatt eltévedünk!
- Erre a navigátor előhúzza egy 45-öst.
- Az meg mire való? – kérdezi a pilóta.
- Hogy őszinte legyek, én előbb fogom tudni, ha esetleg eltévednénk...

Megfigyelés

A laktanyában kolerajárvány tör ki. A parancsnok elrendeli, hogy figyeljék a mellékhelységet. Egyik éjszaka Kovács tizedest felverik az álmából:

- Azonnal jöjjön velünk, mert maga kolerás!
- Honnan veszik?
- Megfigyeltük, hogy tizenegyszer ment egymás után a mellékhelyiségre.
- Az igaz, de tízszer foglalt volt.

Logikus

Két altiszt először repül helikopteren. Megkérdezi az egyik a másiktól:

- Te, mi az a nagy propeller, ami a fejünk felett forog?
- Szerintem ventilátor – válaszolja a társa.
- És honnan tudod te ezt?
- Amióta megállt, nagyon izzad a pilóta.

Hidegháború

Kolja repülőgépét amerikai légtérben lelővik. Mivel sikerül katapultálnia, elfogják.

Leültetik, a szemébe világítanak és feltesznek neki egy kérdést:

- Kolja! Mondd el nekünk a MiG–29-es műszaki adatait!

Kolja csak hallgat. Intenek, elviszik szegényt és jól megverik.

Ez így megy hetekig, mígnem az amerikaiak megunják az egészet, és hazahozzák Kolját.

Otthon éljenzik, nemzeti hőst csinálnak belőle.

A barátai meg is kérdezik:

- Mondd, sokat kérdeztek? Hogy bírtad?

Mire Kolja:

- Fiúk, tanuljátok meg a MiG–29-es adatait, mert ha nem tudjátok, azért odakint nagyon megvernek.

Karácsony estéjén

Az őrmester elküld két újoncot az erdőbe, hogy karácsonyfát vágjanak a századnak. A térdig érő hóban gázolva órák hosszat keresik a megfelelő fenyőfát, de nem találják. A nap lenyugszik, feltámad a jeges szél, a távolban felvonnit valami állat.

Az egyik katona odafordul a másikhoz:

- Na, ebből nekem elegendem van! A legközelebbi fát kivágjuk, akár fel van díszítve, akár nincs!

Mézeshetek után

Esküvője után kérdezik Kovács őrmestert a kollégái:

- Na, milyen a házaseset?
- Tudjátok, hamarosan megáld minket az Isten egy pufók, visító, fogatlan teremtménnyel.
- Csak nem babát vártok?
- Nem, anyósom hozzánk költözik.

Válogatta:

Tigyi István Zsolt főtörzsszázlós

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Emlékezésünk szimbólumai: a zászló

Visszatekintve az első világháború négy – gyötrelmekkel és küzdelemmel teli – évére: a hősök emlékére állított emlékműveken katonáink kezében erősen markolva lobog vagy testükkel összefonódva leng a zászlónk. Igen meghatározó és megindító látni a jövőbe tekintő vagy a sorsot fájdalmas belenyugvással elfogadó elődeinket megmintázó alkotásokat. A mellékelt képek kommentálása helyett álljon itt pár sor Arany János százötven éve írott, Az örökség című verséből:

E becses zászlónak, a hazának,
Védelmében hányan elhullának!
Vérökben a rúdját hányszor megfereszték
Régi ősapáink! de el nem ereszték.

Igy a zászló, ránk örökbe maradt,
Ránk hagyják azt erős átok alatt: (...)
Most telik be, vagy soha, ez átok.
A zászlót, a zászlót ne hagyjátok! (...)

